

Dobeles novada jauniešu viedokļu izpēte 2024

Socioloģiskās aptaujas rezultātu ziņojums

Dobele, 2024

Dobeles novada pašvaldības projekts «Re, kur Jaunietis!»

Izglītības un zinātnes ministrijas Jaunatnes politikas valsts programmas 2024.-2026. gadam valsts budžeta finansējuma ietvaros (līguma Nr. VP2024/5-25 no 22.04.2024.)

Saturs

[Ievads](#)

[Kopsavilkums](#)

[Galvenie secinājumi](#)

[Būtiskākie izaicinājumi](#)

[Jauniešu skaits novadā](#)

[Apmierinātība ar Dobeles novadu kā vietu, kur dzīvot, mācīties, pavadīt brīvo laiku, strādāt](#)

[Jauniešu aktivitātes](#)

[Iespēju un aktivitāšu vēlmes](#)

[Pieejamo iespēju vērtējums](#)

[Ērtākie informācijas avoti](#)

[Mentālā veselība](#)

[Nākotnes plāni](#)

Pētījuma mērķis bija iegūt **Dobeles novada jauniešu** (to, kuri šeit dzīvo, mācās vai strādā) **statistisku un socioloģisku raksturojumu**. Laika periodā no **2024. gada 6. septembra līdz 3.oktobrim** tika īstenota **novada jauniešu kvantitatīva aptauja**. Šīs aptaujas dati apkopoti un analizēti šajā ziņojumā.

Jauniešu aptaujas ietvaros **anketu aizpildīja kopumā 415 jaunieši**. Aptauja tika īstenota, izmantojot paš aizpildāmo anketu metodi (anketa tika programmēta e-vidē). Nākamajā lpp. pievienots aptaujā sasniegto jauniešu izlases raksturojums pēc dzīves vietas, dzimuma, vecuma un dzīvesvietas parametriem.

Atsevišķos aspektos ziņojumā iekļauts arī Dobeles novada aptaujas **datu salīdzinājums ar Latvijas kopējiem rādītājiem**. Tie iegūti Izglītības un zinātnes ministrijas īstenotajā darba ar jaunatni monitoringa izpētē*.

Papildus ziņojumā pievienoti **Centrālās statistikas pārvaldes dati** par jauniešu 13 līdz 25 gadu vecumā skaitu novadā un tā izmaiņām pēdējo 5 gadu periodā.

Jauniešu **aptauja īstenota** Izglītības un zinātnes ministrijas Jaunatnes politikas valsts programmas 2024.-2026. gadam valsts budžeta finansējuma ietvaros (līguma Nr. VP2024/5-25 no 22.04.2024.).

Izpēti izstrādāja:

Dobeles novada pašvaldība

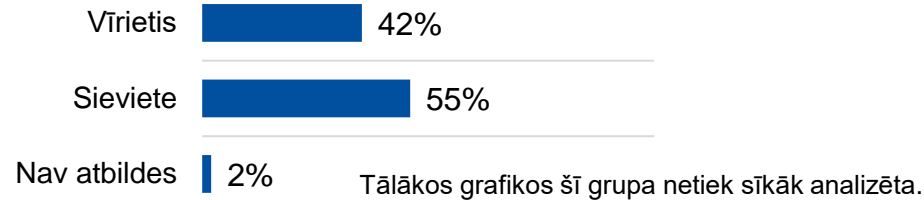
Inita Neimane, Jaunatnes iniciatīvu un veselības centrs, direktores vietniece (+371 63725550, inita.neimane@dobelev.lv)

Gints Klāsons, Sociologs, pētnieks (+371 22830200; gints.klasons@gmail.com)

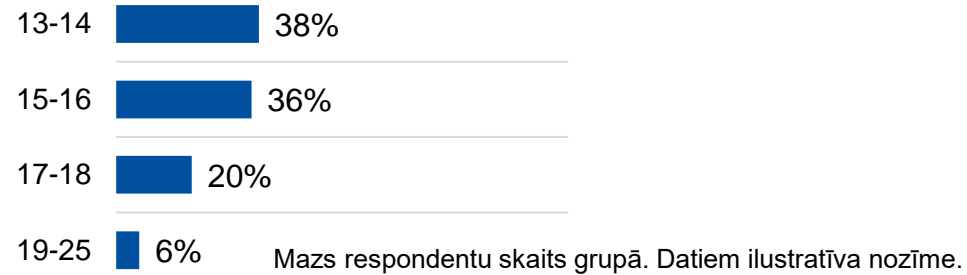
* *Nacionāla mēroga socioloģiski reprezentatīvu aptauju īstenošana jaunatnes politikas un darba ar jaunatni monitoringa ietvaros. Pētījuma gala ziņojums. Izglītības un zinātnes ministrija. Latvijas Kultūras akadēmija. 2024.*

Respondentu profils

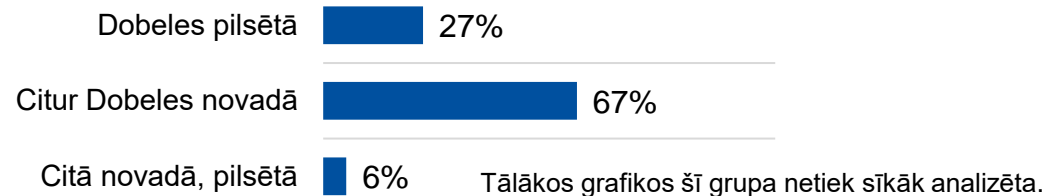
Dzimums

Vecums

Pastāvīgā dzīvesvieta

Kopējais anketu skaits: 415

Kopsavilkums

Jauniešu skaits novadā

- 2024. gada sākumā Dobeles novadā dzīvo kopumā 3632 jaunieši vecumā no 13 līdz 25 gadiem.
- 38,5% jeb 1399 no visiem jauniešiem dzīvo Dobeles un Auces pilsētās. Pārējie (61%) – pagastos.
- Novadā kopumā jaunieši veido 13,2% no visiem iedzīvotājiem. Bet šis rādītājs ievērojami atšķiras konkrētu pagastu dalījumā.
- Pēdējo piecu gadu laikā jauniešu skaits novadā kopumā ir samazinājies par 8,7% (jeb 346 jauniešiem). Novada iedzīvotāju skaits tai pat laikā ir palielinājies par 7,0%. Neskatoties uz to, jauniešu skaits ik gadu samazinās un attiecīgi samazinās arī jauniešu īpatsvars iedzīvotāju kopskaitā (piemēram, 2012.g. 19% no visiem šobrīdējā novada iedzīvotājiem bija jaunieši).

Apmierinātība ar Dobeles novadu

- Absolūtais vairākums (73%) jauniešu novērtē, ka ir apmierināti ar Dobeles novadu kā vietu, kur dzīvot, mācīties, pavadīt brīvo laiku. Jāpiebilst, ka 38% jauniešu ir pauduši izteikti pozitīvus vērtējumus (8-10 punkti 10punktu skalā).
- Biežāk izteikti pozitīvus vērtējumus snieguši 13-14 gadīgie, kā arī tie, kas dzīvo ārpus Dobeles pilsētas.
- Salīdzinoši biežākais iemesls jauniešu nepilnīgai apmierinātībai ar savu novadu ir nepietiekamais atpūtas un izklaides vietu piedāvājums (to norāda 19%). Tāpat salīdzinoši bieži norādīts uz nodarbinātības iespēju trūkumu – to min 7% jauniešu.

Galvenie secinājumi

Jauniešu aktivitātes

- 66% jauniešu gada ietvaros ir piedalījušies kādās no aktivitātēm. Tas nozīmē, ka katrs trešais jaunietis nav bijis iesaistīts nevienā aktivitātē.
- 26% jauniešu iesaistās sporta vai aktīvās atpūtas aktivitātēs. Tik pat daudz (26%) apmeklē kultūras pasākumus.
- 15% jauniešu ir piedalījušies nometnēs, bet 13% piedalās amatiermākslā, izglītības iestāžu pašpārvaldēs, iesaistās jauniešu projektos, un 12% piedalās karjeras izglītības aktivitātēs.
- Dati liecina, ka izteikti maz ir jauniešu, kas veikuši brīvprātīgo darbu (7%), piedalījušies vietējās kopienas aktivitātēs (5%) vai iesaistījušies NVO aktivitātēs (5%).
- Dobeles novada jaunieši mazāk iesaistās dažādās aktivitātēs, nekā jaunieši Latvijā kopumā. Īpaši izteikti zemāka aktivitāte ir kultūras pasākumu apmeklēšanā, tālākizglītībā, interešu izglītībā un karjeras izglītībā.
- Tai pat laikā Dobeles novada jaunieši biežāk iesaistās jauniešu projektos.
- Kā iemesli, kādēļ jaunieši vairāk neiesaistās dažādās ārpuskolas aktivitātēs, visbiežāk tiek minēts laika trūkums (43%), intereses trūkums (30%), piedāvāto aktivitāšu neatbilstība interesēm/vēlmēm (30%), pārāk liela slodze mācībās (27%), kā arī kautrēšanās apmeklēt (25%).
- Vērts uzmanību pievērst arī tādiem iemesliem kā transporta/nokļūšanas ierobežojumi (16%), informācijas trūkums (16%), vecumam neatbilstošas aktivitātes (13%).

Iespēju un aktivitāšu vēlmes

- Lūgti ierakstīt ieteikumus par to, kādas pieejamas iespējas un aktivitātes vēlētos Dobeles novadā, jaunieši kopumā nosaukuši 100 konkrētus aktivitāšu ierosinājumus. Salīdzinoši visbiežāk norādīts uz vēlmi pēc basketbola laukumiem (18%), volejbola laukumiem (14%), koncertiem (13%), futbola laukumiem (11%), vietām, kur jauniešiem tikties un uzturēties (10%).

Ērtākie informācijas avoti

- Kā ērtākos informācijas avotus par dažādām iespējām jaunieši visbiežāk nosaukuši e-klasi/mykoob (49%), skolotājus un skolas darbiniekus (48%), skolā izvietotus plakātus un informāciju (37%).
- Kā ērtu informācijas ieguves veidu jaunieši norādījuši arī skolēnu pašpārvaldi (34%), skolas mājas lapu (33%), Dobeles novada oficiālos sociālo tīklu kontus (27%).
- Jāuzsver gan, ka vairākums jauniešu ir norādījuši vairākus sev ērtus informācijas avotus, tādēļ neviens no anketā iekļautajiem nav identificējams kā visiem jauniešiem vienlīdz ērts.

Pieejamo iespēju vērtējums

- Ir tikai dažas iespējas, kuras Dobeles novada jauniešu lielākā daļa vērtējuši kā plaši vai vismaz pietiekami pieejamas. Tās ir: iespējas pavadīt brīvo laiku atbilstoši savām vēlmēm (58% pozitīvo vērtējumu), atrast domubiedrus (58%), saņemt informāciju par ar veselību saistītiem jautājumiem (52%), apmeklēt sev interesējošos pulciņus (51%).
- Kritiskākie vērtējumi sniegti par iespējām ietekmēt pašvaldības lēmumus (15% novērtē, ka ir iespējas, bet 28% vērtē, ka nav nekādu iespēju un 17%, ka ir nelielas iespējas), iesaistīties NVO darbā (21% pozitīvo, 28% kritisko vērtējumu), atrast sev tīkamu darbu (attiecīgi 26% un 47%), iesaistīties tālākizglītībā (30% un 32%).
- Par daļu no iespējām salīdzinoši liels jauniešu īpatsvars novērtējis, ka tās viņus neinteresē. Piemēram, 28% norādījuši, ka neinteresē iesaistīties NVO darbā, 25%, ka neinteresē vietējās kopienas aktivitātes, 23%, ka neinteresē jauniešu māju aktivitātes.
- Salīdzinot ar Latvijas jauniešiem kopumā, Dobeles novadā jaunieši biežāk novērtējuši, ka viņiem ir iespējas saņemt palīdzību sarežģītās situācijās, ietekmēt lēmumus izglītības iestādē un pašvaldībā, piedalīties vietējās kopienas aktivitātēs, iesaistīties karjeras izglītībā.
- Savukārt kritiskāk, nekā Latvijā kopumā, Dobeles novada jaunieši vērtē savas iespējas veikt brīvprātīgo darbu, iesaistīties sporta aktivitātēs ārpus skolas, piedalīties tālākizglītībā, iesaistīties NVO, apmeklēt kultūras pasākumus.

Galvenie secinājumi

Mentālā veselība

- Lielākā daļa (74%) jauniešu norāda, ka ir saskārušies ar kādiem mentālās veselības izaicinājumiem. Visbiežāk – bezmiegs (33%), aizkaitināmība, dusmas (31%), pārāk liela slodze (28%), pamestības sajūta (26%).
- Kopumā – aptuveni katrs trešais jaunietis ir norādījis uz kādām izteiktām mentālās veselības problēmām kā trauksme (21%), nomāktība (16%), pamestības sajūta (26%). Tai skaitā 14% minējuši, ka ir bijušas pašnāvības domas.
- Tikai 39% novērtē, ka viņiem ir pieejams nepieciešamais atbalsts. Tātad vairāk nekā puse apgalvo, ka nav pieejams nepieciešamais atbalsts.

Nākotnes plāni

- Vaicāti, vai savu nākotni saista ar Dobeles novadu, tikai 15% jauniešu sniedz apstiprinošu atbildi, bet 50% noliedzošu. Savukārt 35% nav varējuši sniegt konkrētu atbildi.
- Tie 50% jauniešu, kuri savu nākotni nesaista ar Dobeles novadu, tika lūgti norādīt iemeslus. 25% norādījuši, ka novadā nav pietiekami lielu iespēju. Tāpat salīdzinoši biežāk norādīts uz tādiem iemesliem kā darba atrašanas problēmas (15%), izglītības pieejamība (14%), personīgi iemesli (13%), vēlme studēt vai dzīvot ārvalstīs (13%).

Būtiskākie izaicinājumi

- Jauniešu skaits un jauniešu īpatsvars iedzīvotāju kopskaitā samazinās.
- Novadā ir liels tādu jauniešu īpatsvars, kas neiesaistās nekādās aktivitātēs.
- Salīdzinot ar Latvijas kopējiem rādītājiem, novadā ir salīdzinoši zemāka jauniešu iesaiste kultūras, tālākizglītības, interešu izglītības, brīvprātīgā darba aktivitātēs. Arī sporta aktivitātēs.
- Objektīvas līdzdalības barjeras: laika trūkums, pārāk liela slodze mācībās, transports, informācijas trūkums.
- Daļa pieejamo aktivitāšu nav atbilstošas jauniešu vēlmēm un vajadzībām – lai gan tās ir pieejamas, tikai neliela daļa jauniešu tās izmanto.
- Jauniešiem ir ļoti plašs dažādu individuālu interešu klāsts. Nav iespējams identificēt atsevišķas aktivitāšu vēlmes, kas apmierinātu lielu jauniešu īpatsvaru. Ir daudz dažādu interešu, kur katrā ir ieinteresēts salīdzinoši neliels jauniešu skaits.
- Liela daļa jauniešu saskaras ar mentālās veselības izaicinājumiem un atbalsta pieejamība ierobežojumiem (tai skaitā speciālisti).

Jauniešu skaits novadā

Statistika: jauniešu skaits

2024. gada sākumā Dobeles novadā dzīvo kopumā **3632 jaunieši** vecumā no 13 līdz 25 gadiem.

38,5% jeb 1399 no visiem jauniešiem **dzīvo Dobeles un Auces pilsētās**. Pārējie (61%) – pagastos.

Novadā kopumā **jaunieši veido 13,2% no visiem iedzīvotājiem**. Bet šis rādītājs ievērojami atšķiras konkrētu pagastu dalījumā.

Pēdējo piecu gadu laikā jauniešu skaits novadā kopumā ir samazinājies par 8,7% (jeb 346 jauniešiem). Novada iedzīvotāju skaits tai pat laikā ir palielinājies par 7,0%. Neskatoties uz to, jauniešu skaits ik gadu samazinās un attiecīgi samazinās arī jauniešu īpatsvars iedzīvotāju kopskaitā (piemēram, 2012.g. 19% no visiem šobrīdējā novada iedzīvotājiem bija jaunieši).

	Jaunieši pavisam	Jauniešu īpatsvars, %	Jauniešu skaita izmaiņas 24/19, %
KOPĀ	3632	13,2	-8,7
Dobeles novads	1087	12,7	-6,9
Auce novads	312	14,6	3,7
Annenieku pagasts	99	13,0	-10,0
Augstkalnes pagasts	101	13,1	-21,1
Auru pagasts	403	15,1	-1,0
Bēnes pagasts	181	13,8	-11,7
Bērzes pagasts	195	12,7	-9,3
Bikstu pagasts	91	12,5	-19,5
Bukaišu pagasts	58	11,0	-20,5
Dobeles pagasts	117	16,3	15,8
Īles pagasts	44	12,8	-8,3
Jaunbērzes pagasts	110	13,5	-14,7
Krimūnu pagasts	131	12,9	-14,4
Lielaucenes pagasts	53	14,2	-8,6
Naudītes pagasts	66	10,0	-32,0
Penkules pagasts	112	14,1	-6,7
Tērvetes pagasts	198	10,9	-10,8
Ukru pagasts	27	10,9	-25,0
Vecaucenes pagasts	73	13,4	-2,7
Vītiņu pagasts	102	14,2	-31,1
Zebrenes pagasts	72	17,4	0,0

**Apmierinātība ar Dobeles novadu kā
vietu, kur dzīvot, mācīties, pavadīt
brīvo laiku, strādāt**

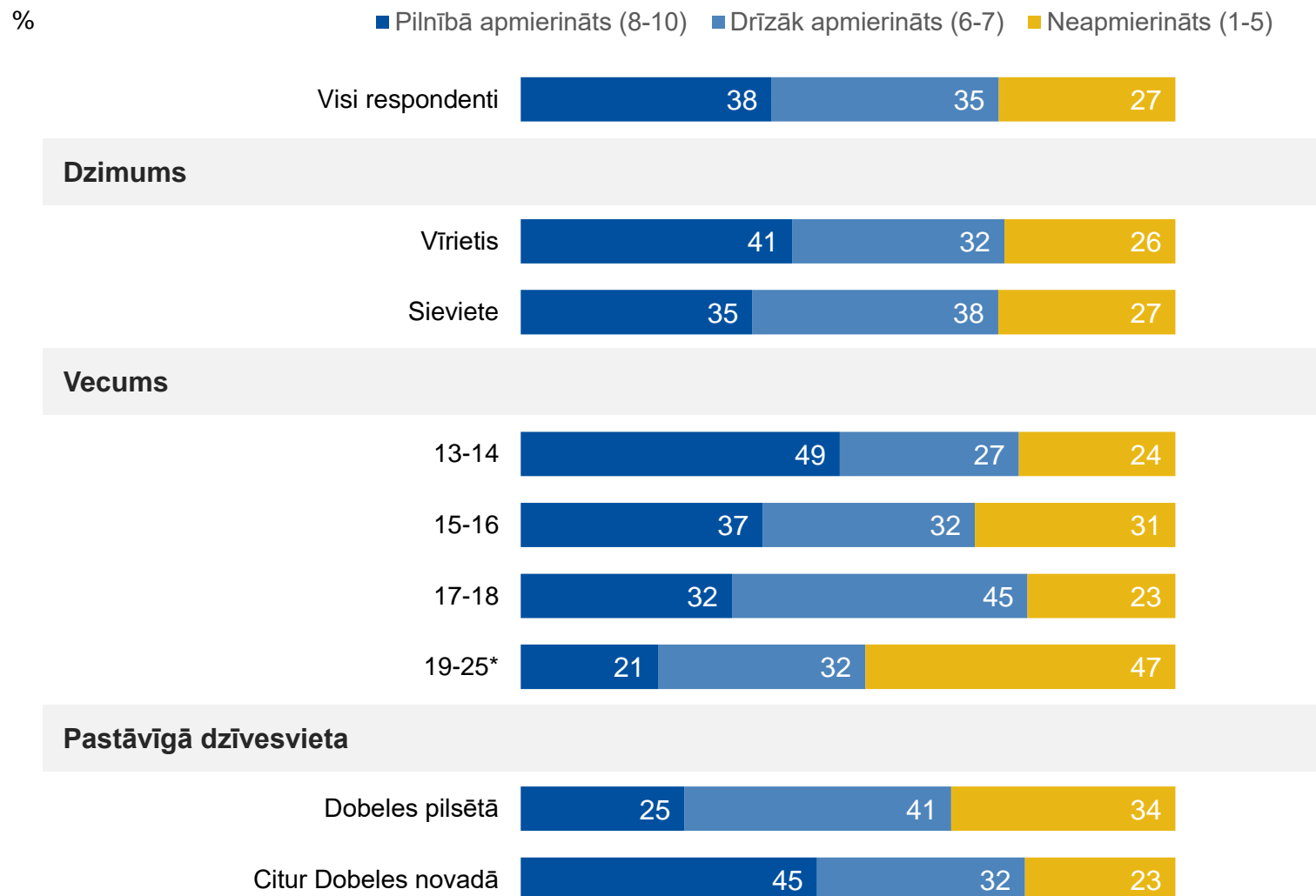
Apmierinātība ar Dobeles novadu kā vietu, kur dzīvot, mācīties un pavadīt brīvo laiku

Absolūtais vairākums (73%) jauniešu novērtē, ka ir apmierināti ar Dobeles novadu kā vietu, kur dzīvot, mācīties, pavadīt brīvo laiku. Jāpiebilst, ka 38% jauniešu ir pauduši izteikti pozitīvus vērtējumus (8-10 punkti 10punktu skalā).

Biežāk izteikti pozitīvos vērtējumus snieguši 13-14 gadīgie, kā arī tie, kas dzīvo ārpus Dobeles pilsētas.

Kritiskus vērtējumus pauduši 27% jauniešu un biežāk tie bijuši 15-16 gadīgie, kā arī tie, kas dzīvo Dobeles pilsētā (34% kritisko vērtējumu).

Q1. Ja vērtē kopumā – lūdzu, atzīmē, cik apmierināts/-a Tu esi ar Dobeles novadu kā vietu, kur dzīvot, mācīties, pavadīt brīvo laiku, strādāt?

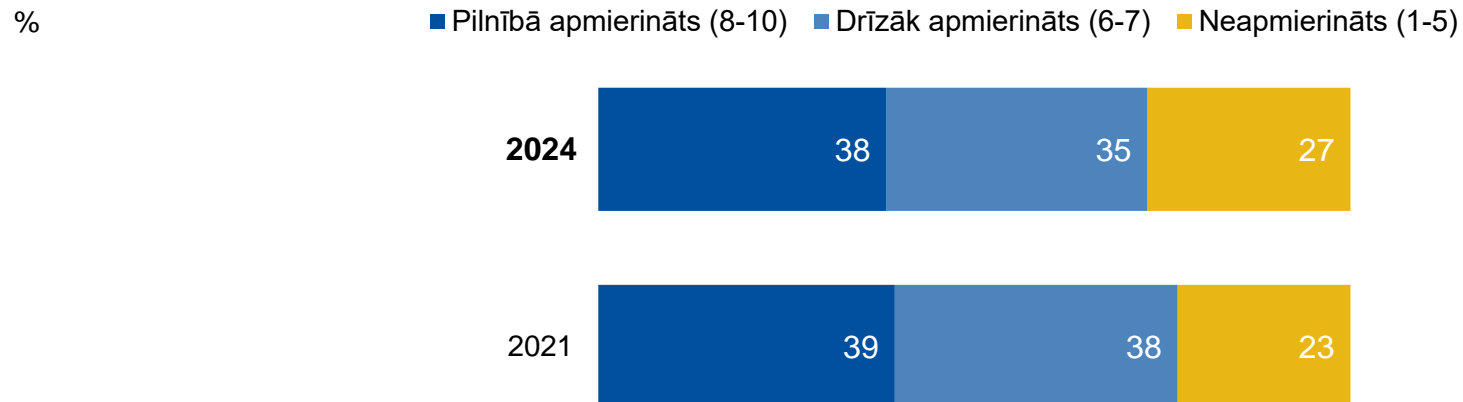
* Mazs respondentu skaits grupā. Datiem ilustratīva nozīme.

Apmierinātība ar Dobeles novadu kā vietu, kur dzīvot, mācīties un pavadīt brīvo laiku

Salīdzinot ar 2021. gada aptauju, izmaiņas ir nelielas – kritisko vērtējumu īpatsvars pieaudzis no 23% līdz 27%. To, vai tas iezīmē izmaiņu tendenci vai ir tikai konkrētā brīža svārstība, varēs drošticami interpretēt nākamajā aptaujā.

Q1. Ja vērtē kopumā – lūdzu, atzīmē, cik apmierināts/-a Tu esi ar Dobeles novadu kā vietu, kur dzīvot, mācīties, pavadīt brīvo laiku, strādāt?

Izmaiņas: 2024 vs 2021.

Neapmierinātības ar Dobeles novadu iemesli

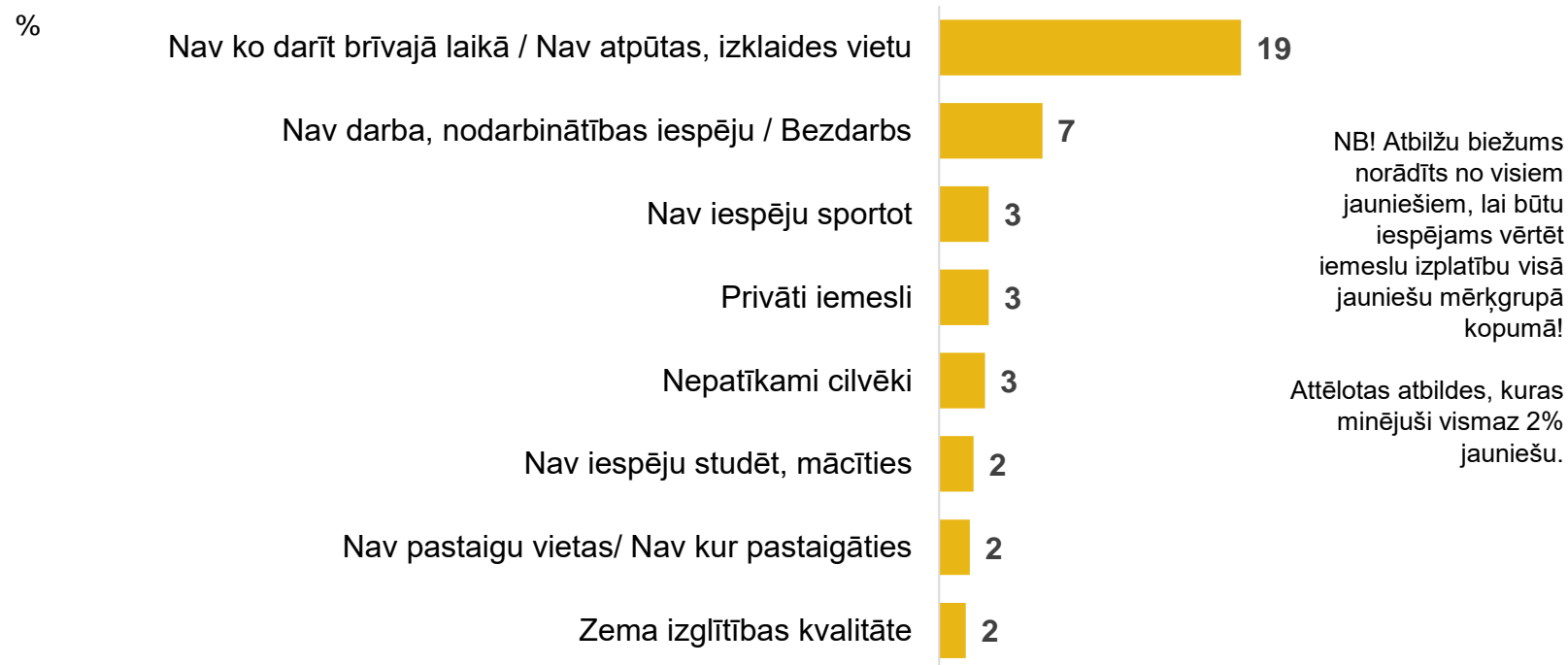
Tie jaunieši, kas nebija snieguši pilnībā pozitīvu novērtējumu (arī tie, kas sniedza drīzāk pozitīvu!), tika lūgti norādīt būtiskākos iemeslus, kādēļ nav pilnībā apmierināti ar savu novadu. Atbilžu biežums tika aprēķināts pret visiem aptaujātajiem jauniešiem, lai sniegtu iespēju novērtēt katra iemesla izplatību jauniešu mērķgrupā kopumā.

No visiem novada jauniešiem 19% norādījuši, ka novadā nav pietiekami atpūtas un izklaides vietu. Tas ir biežākais iemesls jauniešu nepilnīgai apmierinātībai ar savu novadu.

Tāpat salīdzinoši bieži norādīts uz nodarbinātības iespēju trūkumu – to min 7% jauniešu.

Dažādas citas atbildes norādītas izteikti retāk.

Q2. Kas ir būtiskākie iemesli, kādēļ neesi pilnībā apmierināts/-a ar Dobeles novadu kā vietu, kur dzīvot, mācīties, pavadīt brīvo laiku, strādāt?

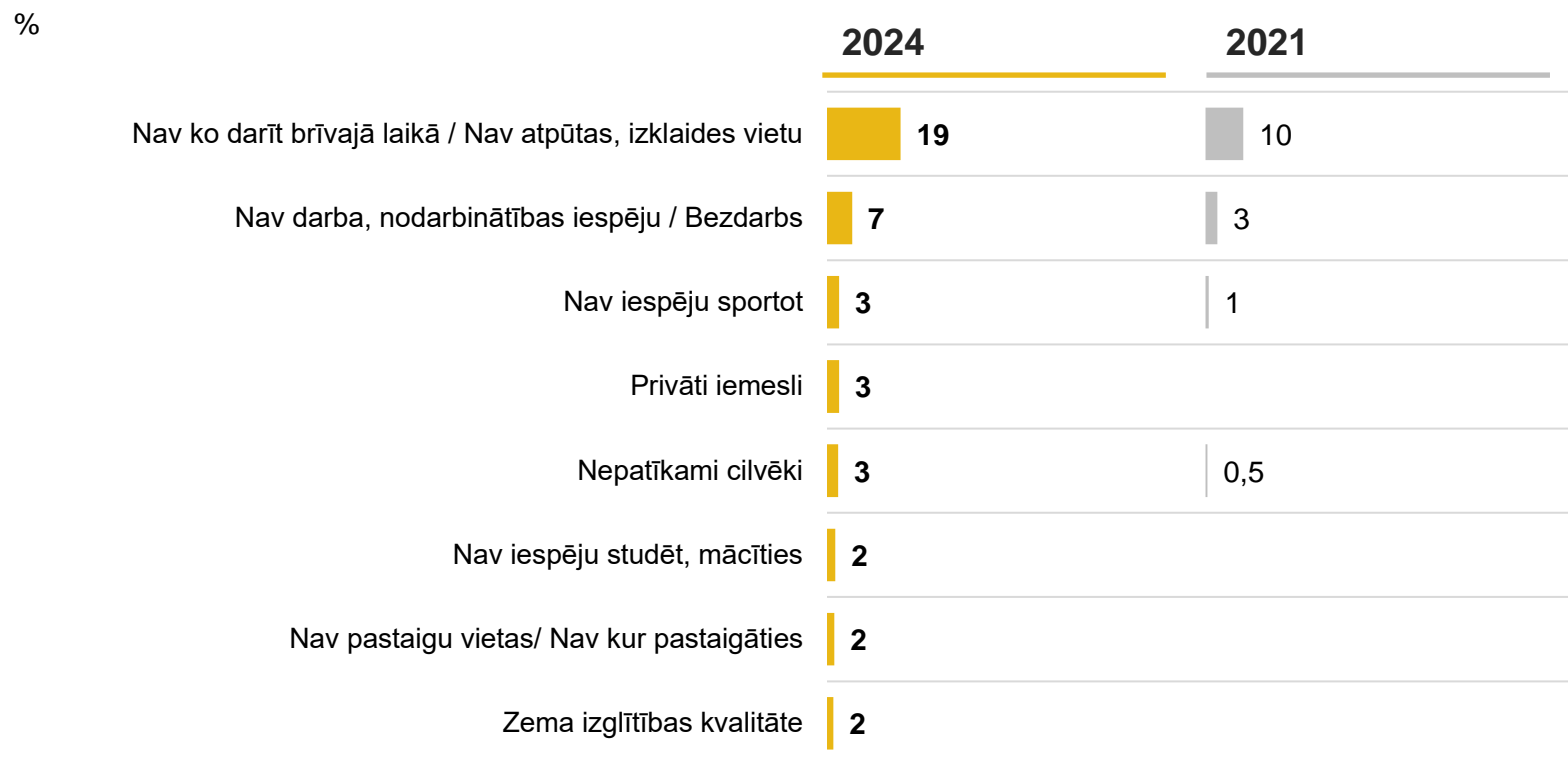
Neapmierinātības ar Dobeles novadu iemesli

Q2. Kas ir būtiskākie iemesli, kādēļ neesi pilnībā apmierināts/-a ar Dobeles novadu kā vietu, kur dzīvot, mācīties, pavadīt brīvo laiku, strādāt?

Izmaiņas: 2024 vs 2021.

Salīdzinot 2024. un 2021. gada aptauju datus, novērojams, ka pieaudzis (no 10% līdz 19%) to jauniešu īpatsvars, kuri norādījuši uz atpūtas un izklaides vietu un iespēju trūkumu.

Nedaudz pieaudzis arī to īpatsvars, kas norādījuši un nodarbinātības iespēju trūkumu (no 3% līdz 7%).

Jauniešu aktivitātes

Jauniešu aktivitātes

66% jauniešu gada ietvaros ir piedalījušies kādās no aktivitātēm. Tai pat laikā tas nozīmē, ka katrs trešais jaunietis nav bijis iesaistīts nevienā aktivitātē (nav apmeklējis pasākumus, pats nav iesaistījies kā līdzdalībnieks).

26% jauniešu iesaistās sporta vai aktīvās atpūtas aktivitātēs. Tik pat daudz (26%) apmeklē kultūras pasākumus.

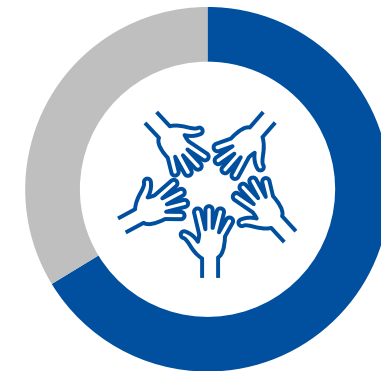
15% jauniešu ir piedalījušies nometnēs, bet 13% piedalās amatiermākslā, izglītības iestāžu pašpārvaldēs, iesaistās jauniešu projektos, un 12% piedalās karjeras izglītības aktivitātēs.

Dati liecina, ka izteikti maz ir jauniešu, kas veikuši brīvprātīgo darbu (7%), piedalījušies vietējās kopienas aktivitātēs (5%) vai iesaistījušies NVO aktivitātēs (5%).

Q3. Atzīmē, lūdzu, kurās no šīm aktivitātēm Tu personīgi esi iesaistījies/-usies pēdējo 12 mēnešu laikā Dobeles novadā?

%

66% ir iesaistījušies aktivitātēs pēdējo 12 mēnešu laikā

Kādās aktivitātēs?

Iesaistos sporta, aktīvās atpūtas aktivitātēs sporta biedrībās, sporta klubos, sporta pulciņos	26
Apmeklēju kultūras pasākumus	26
Piedalos nometnēs	15
Piedalos amatiermākslā	13
Piedalos izglītības iestādes pašpārvaldē (parlamentā, padomē, domē u.c.)	13
Iesaistos jauniešu projektos	13
Piedalos karjeras izglītības aktivitātēs	12
Piedalos aktivitātēs jauniešu mājās/centros	11
Iesaistos kultūras un mākslas aktivitātēs pulciņos	10
Esmu piedalījies DJIVC nodrošinātajās nodarbībās par dažādām tēmām skolā	10
Esmu sporta skolas audzēknis	9
Esmu mākslas vai mūzikas skolas audzēknis	7
Esmu izmantojis DJIVC nodrošinātos speciālistus	7
Piedalos skolēnu mācību uzņēmumos	7
Papildinu zināšanas un prasmes kursus, semināros, apmācībās, tālākizglītībā	7
Veicu brīvprātīgo darbu	7
Esmu jaunsargs/ zemessargs	7
Piedalos vietējās kopienas aktivitātēs	5
Iesaistos nevalstisko, jaunatnes organizāciju aktivitātēs	5
Iesaistos politisko partiju aktivitātēs	2

Piezīme: DJIVC - Dobeles Jaunatnes iniciatīvu un veselības centrs

Jauniešu aktivitātes

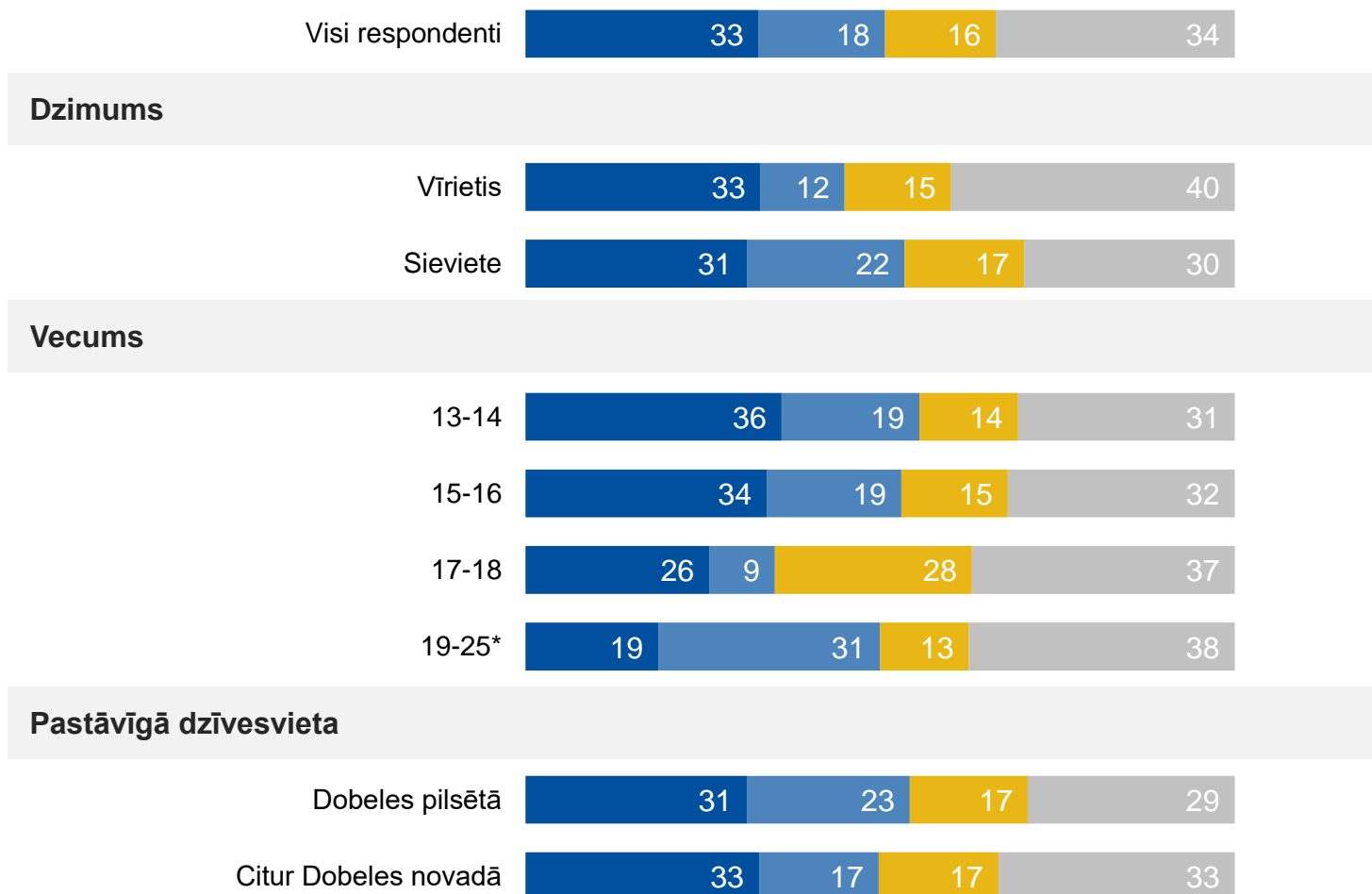
Dati liecina, ka neaktīvo jauniešu īpatsvars lielāks ir vīriešu vidū (40% nav piedalījušies nevienā aktivitātē gada laikā), 17-18 gadīgo grupā (37%), ārpus Dobeles pilsētas dzīvojošo vidū (33%).

Q3. Atzīmē, lūdzu, kurās no šīm aktivitātēm Tu personīgi esi iesaistījies/-usies pēdējo 12 mēnešu laikā Dobeles novadā?

Aktivitāšu intensitāte

%

■ 1-2 aktivitātēs ■ 3-4 aktivitātēs ■ 5 un vairāk aktivitātēs ■ Nevienā

* Mazs respondentu skaits grupā. Datiem ilustratīva nozīme.

Jauniešu aktivitātes

Sociāli demogrāfiskie dati liecina, ka vīrieši biežāk nekā sievietes piedalās sporta aktivitātēs. Savukārt sievietes biežāk nekā vīrieši piedalās kultūras pasākumos, amatiermākslā, izglītības iestāžu pašpārvaldēs, aktivitātēs jauniešu mājās/centros, interešu izglītības pulciņos.

Vecumgrupu aspektā liela daļa datu atšķirības skaidrojamas ar katras grupas specifiku (piemēram, karjeras izglītība nav tik aktuāla 13-14 gadīgajiem), bet atsevišķas specifiskas atšķirības ir identificējas. Dalība amatiermākslā izteikti samazinās līdz ar vecuma pieaugšanu (ja 13-14 gadīgo vidū piedalās 16%, tad 17-18 gadīgo vidū vairs tikai 11%). Savukārt dalība brīvprātīgajā darbā un tālākizglītībā pieaug 17-18 gadu vecumā.

Q3. Atzīmē, lūdzu, kurās no šīm aktivitātēm Tu personīgi esi iesaistījies/-usies pēdējo 12 mēnešu laikā Dobeles novadā?

Dzimuma, vecuma un pastāvīgās dzīvesvietas dalījumā

	%	Visi	Dzimums		Vecums				Pastāvīgā dzīvesvieta	
			Vīrietis	Sieviete	13-14	15-16	17-18	19-25*	Dobeles pilsētā	Citur Dobeles novadā
PERSONĪGI IESAISTĪJIES PĒDĒJO 12 MĒNEŠU LAIKĀ DOBELES NOVADĀ	66	60	70	69	68	63	63	71	67	
Iesaistos sporta, aktīvās atpūtas aktivitātēs sporta biedrībās, sporta klubos, sporta pulciņos	26	28	25	31	24	30	19	31	27	
Apmeklēju kultūras pasākumus	26	18	34	25	21	43	44	28	28	
Piedalos nometnēs	15	14	17	19	12	13		19	15	
Piedalos amatiermākslā	13	6	19	16	15	11	6	16	14	
Piedalos izglītības iestādes pašpārvaldē	13	8	18	14	15	13	13	10	15	
Iesaistos jauniešu projektos	13	13	14	14	13	13	13	11	14	
Piedalos karjeras izglītības aktivitātēs	12	10	14	9	12	26	13	13	13	
Piedalos aktivitātēs jauniešu mājās/centros	11	8	13	8	12	13	6	9	12	
Iesaistos kultūras un mākslas aktivitātēs pulciņos	10	7	12	10	12	11	6	9	10	
Esmu piedalījies DJIVC nodrošinātajās nodarbībās par dažādām tēmām skolā	10	13	7	6	11	11	13	15	9	
Esmu sporta skolas audzēknis	9	13	6	11	8	13		16	7	
Esmu mākslas vai mūzikas skolas audzēknis	7	6	7	11	9			8	7	
Esmu izmantojis DJIVC nodrošinātos speciālistus	7	6	8	6	4	6	25	13	6	
Piedalos skolēnu mācību uzņēmumos	7	4	9	6	3	4	6	7	7	
Papildinu zināšanas un prasmes kursus, semināros, apmācībās, tālākizglītībā	7	5	8	6	4	13	13	9	6	
Veicu brīvprātīgo darbu	7	4	9	5	6	11	25	10	6	
Esmu jaunsargs/ zemessargs	7	9	5	7	6	6	13	6	6	
Piedalos vietējās kopienas aktivitātēs	5	6	4	5	6	7	6	5	6	
Iesaistos nevalstisko, jaunatnes organizāciju aktivitātēs	5	3	6	3	6	6		5	5	
Piezīme: DJIVC - Dobeles Jaunatnes iniciatīvu un veselības centrs	3	4	2	3	3	2		3	3	
Iesaistos politisko partiju aktivitātēs	2	2	1	1	1	4		1	2	

* Mazs respondentu skaits grupā. Datiem ilustratīva nozīme.

Jauniešu aktivitātes

Ņemot vērā pandēmijas ietekmi, 2021.gada aptaujā jaunieši tika lūgti norādīt, kādas aktivitātes ir apmeklējuši pēdējo 2 gadu laikā (nevis gada laikā kā 2024.gada aptaujā), tādēļ tiešs statistisks salīdzinājums nav iespējams. Tomēr ilustratīvi datus iespējams aplūkot. Kopumā novērojams, ka jauniešu iesaiste un aktivitāte ir būtiski kritusies. Īpaši tādos aspektos kā kultūras pasākumu apmeklēšana, dalība amatiermākslā, jauniešu projektos, brīvprātīgajā darbā, arī tālākizglītībā.

Q3. Atzīmē, lūdzu, kurās no šīm aktivitātēm Tu personīgi esi iesaistījies/-usies pēdējo 12 mēnešu laikā Dobeles novadā?

Izmaiņas: 2024 vs 2021.

Piezīme: salīdzinātas tikai tās kategorijas, kuras tikušas iekļautas abu gadu aptaujās.

NB! Ņemt vērā, ka 2021. gadā tika jautāts par pēdējo divu gadu periodu.

Jautājuma formulējums 2021: *Vai pēdējo divu gadu laikā esi piedalījies/-usies šādās aktivitātēs?*

	%	2024	2021
Apmeklēju kultūras pasākumus		26	72
Piedalos amatiermākslā		13	52
Piedalos izglītības iestādes pašpārvaldē (parlamentā, padomē, domē u.c.)		13	21
Iesaistos jauniešu projektos		13	38
Piedalos aktivitātēs jauniešu mājās/centros		11	31
Veicu brīvprātīgo darbu		7	60
Papildinu zināšanas un prasmes kursus, semināros, apmācībās, tālākizglītībā		7	41
Iesaistos nevalstisko, jaunatnes organizāciju aktivitātēs		5	23
Iesaistos politisko partiju aktivitātēs		2	2

Jauniešu aktivitātes

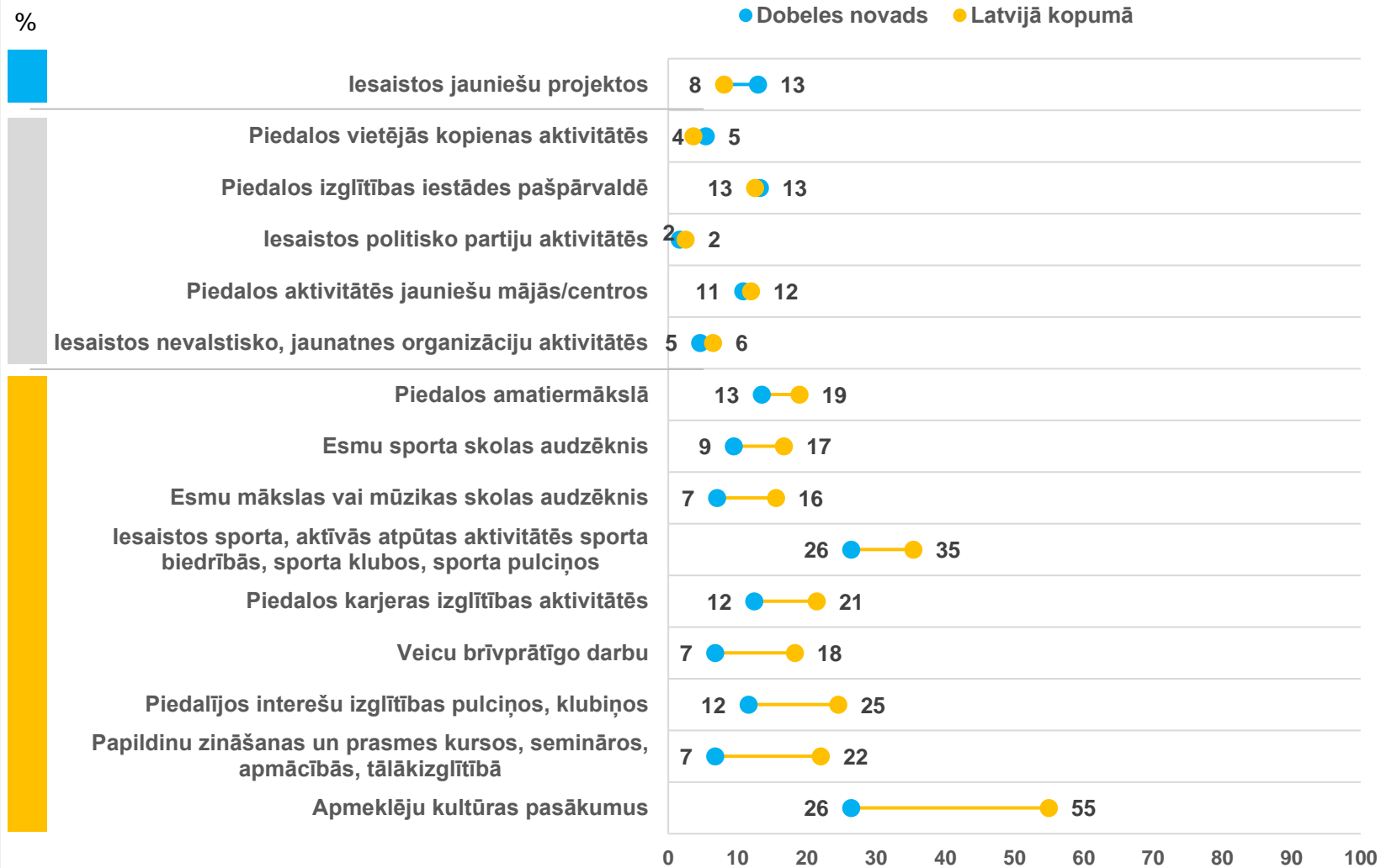
Dobeles novada jaunieši mazāk iesaistās dažādās aktivitātēs, nekā jaunieši Latvijā kopumā.

Īpaši izteikti zemāka aktivitāte ir kultūras pasākumu apmeklēšanā, tālākizglītībā, interešu izglītībā un karjeras izglītībā.

Tai pat laikā Dobeles novada jaunieši biežāk iesaistās jauniešu projektos.

Q3. Atzīmē, lūdzu, kurās no šīm aktivitātēm Tu personīgi esi iesaistījies/-usies pēdējo 12 mēnešu laikā Dobeles novadā?

Salīdzinājums: Dobeles novads vs Latvija.

Iemesli, kādēļ neiesaistās

Kā iemesli, kādēļ jaunieši vairāk neiesaistās dažādās ārpuskolas aktivitātēs, visbiežāk tiek minēts laika trūkums (43%), intereses trūkums (30%), piedāvāto aktivitāšu neatbilstība interesēm/vēlmēm (30%), pārāk liela slodze mācībās (27%), kā arī kautrēšanās apmeklēt (25%).

Vērts uzmanību pievērst arī tādiem iemesliem kā transporta/nokļūšanas ierobežojumi (16%), informācijas trūkums (16%), vecumam neatbilstošas aktivitātes (13%).

Q4. Kas ir galvenie iemesli, kādēļ Tu biežāk neiesaisties dažādās ārpuskolas aktivitātēs (jauniešu centros, brīvprātīgajā darbā, nevalstiskajās organizācijās)?

Iemesli, kādēļ neiesaistās

Vīrieši biežāk atsaukušies uz intereses trūkumu, bet sievietes uz laika trūkumu.

To, ka nav vecumam atbilstošu aktivitāšu, biežāk norādījuši 17-18 gadīgie jaunieši, un izteikti retāk 13-14 gadīgie.

17-18 gadīgie biežāk norāda arī uz informācijas trūkumu, pārāk lielu slodzi mācībās, esošā piedāvājuma neatbilstību vēlmēm, kā arī laika trūkumu.

Q4. Kas ir galvenie iemesli, kādēļ Tu biežāk neiesaisties dažādās ārpuskolas aktivitātēs (jauniešu centros, brīvprātīgajā darbā, nevalstiskajās organizācijās)?

	%	Visi	Dzimums		Vecums				Pastāvīgā dzīvesvieta	
			Vīrietis	Sieviete	13-14	15-16	17-18	19-25*	Dobeles pilsēta	Citā Dobeles novadā
Laika trūkums	43	37	47	42	35	56	41	47	41	
Neinteresē nekur iesaistīties	30	42	21	28	33	28	24	28	32	
Nesaista piedāvātās aktivitātes	30	30	30	19	36	42	24	38	25	
Pārāk liela slodze mācībās	27	21	32	23	24	42	6	26	27	
Kautrējos apmeklēt	25	20	29	29	28	12	24	21	27	
Nevaru nokļūt līdz norises vietām, nav transporta	16	13	19	16	10	18	35	3	20	
Nav informācijas par aktivitātēm	16	14	17	14	13	24	18	21	14	
Nav manam vecumam atbilstošu aktivitāšu, nejutos iederīgi	13	9	15	5	11	20	41	16	11	
Apmeklēju sporta skolu, pietrūkst laika	8	12	6	7	8	6	6	7	9	
Dejoju laikmetīgās/tautiskās dejas, pietrūkst laika	7	3	11	12	5	6	6	8	8	
Nevaru atļauties, pārāk dārgi	7	6	7	8	6	12		7	7	
Nepatīk darbinieku attieksme	7	6	8	7	8	4		5	7	
Apmeklēju mūzikas/mākslas skolu, pietrūkst laika	5	3	7	12	6			3	7	
Vecāki neatbalsta iesaistīšanos aktivitātēs	3	2	4	3	3	4		1	4	
Skolotāji neatbalsta iesaistīšanos aktivitātēs	2	3	2	2	4	2		3	2	
Cits iemesls	2	3	2	5		2	6	4	1	

* Mazs respondentu skaits grupā. Datiem ilustratīva nozīme.

ļespēju un aktivitāšu vēlmes

Iespēju un aktivitāšu vēlmes

Lūgti ierakstīt ieteikumus par to, kādas pieejamas iespējas un aktivitātes vēlētos Dobeles novadā, jaunieši visbiežāk norādījuši aktīvās atpūtas un sporta (65% (skatīt nākamajās lpp.)), interešu izglītības (38%), kā arī kultūras un izklaides (29%) aktivitātes.

Kopumā jaunieši nosaukuši 100 konkrētus aktivitāšu ierosinājumus. Salīdzinoši visbiežāk norādīts uz vēlmi pēc basketbola laukumiem (18%), volejbola laukumiem (14%), koncertiem (13%), futbola laukumiem (11%), vietām, kur jauniešiem tikties un uzturēties (10%).

Kopumā atbildes liecina par ļoti daudzpusīgām jauniešu interesēm. Nav iespējas kādas konkrētas identificēt kā visbūtiskākās – katram ir savas atšķirīgas intereses un vēlmes.

Nākamajās lapās norādītas detalizēti jauniešu sniegtās atbildes sadalījumā pa tematiskajām grupām.

Q5. Lūdzu, ieraksti ieteikumus, kādas aktivitātes Dobeles novadā minētajās jomās Tu vēlētos. Ieraksti to, kas būtu nepieciešams un interesants tieši Tev!

Top20

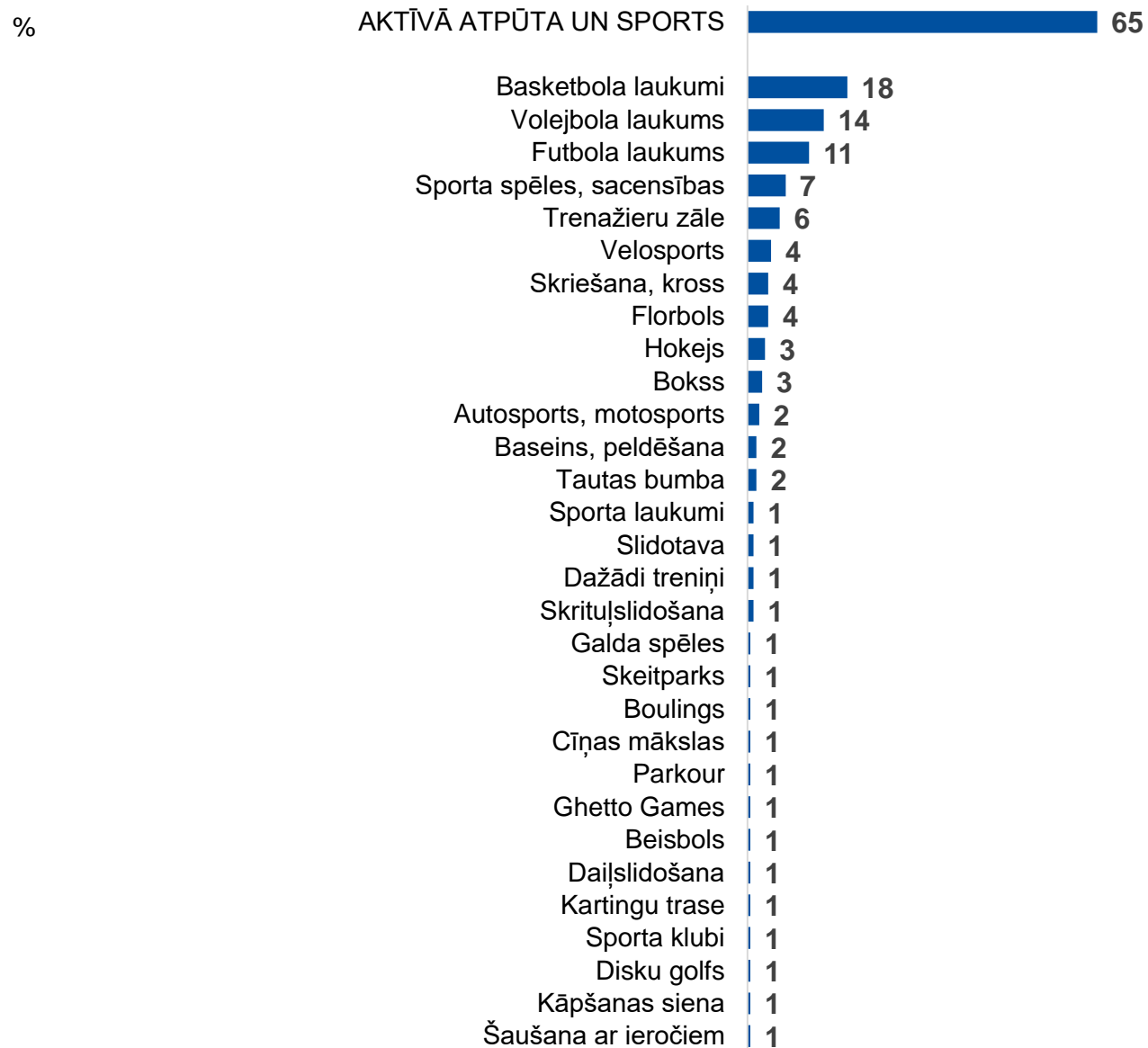
%

Iespēju un aktivitāšu vēlmes

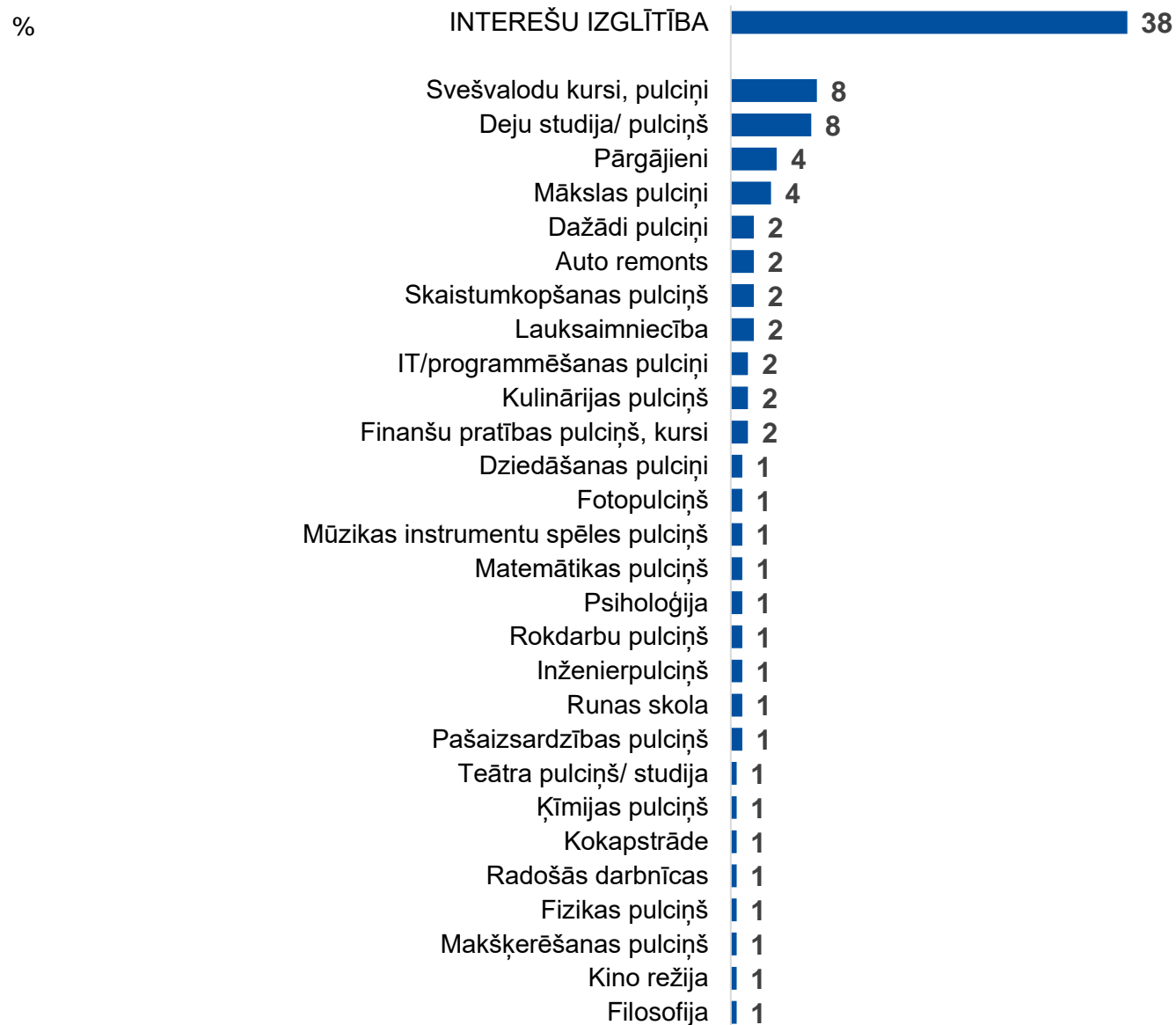
Aktīvā atpūta un sports

Q5. Lūdzu, ieraksti ieteikumus, kādas aktivitātes Dobeles novadā minētajās jomās Tu vēlētos. Ieraksti to, kas būtu nepieciešams un interesants tieši Tev!

Q5. Lūdzu, ieraksti ieteikumus, kādas aktivitātes Dobeles novadā minētajās jomās Tu vēlētos. Ieraksti to, kas būtu nepieciešams un interesants tieši Tev!

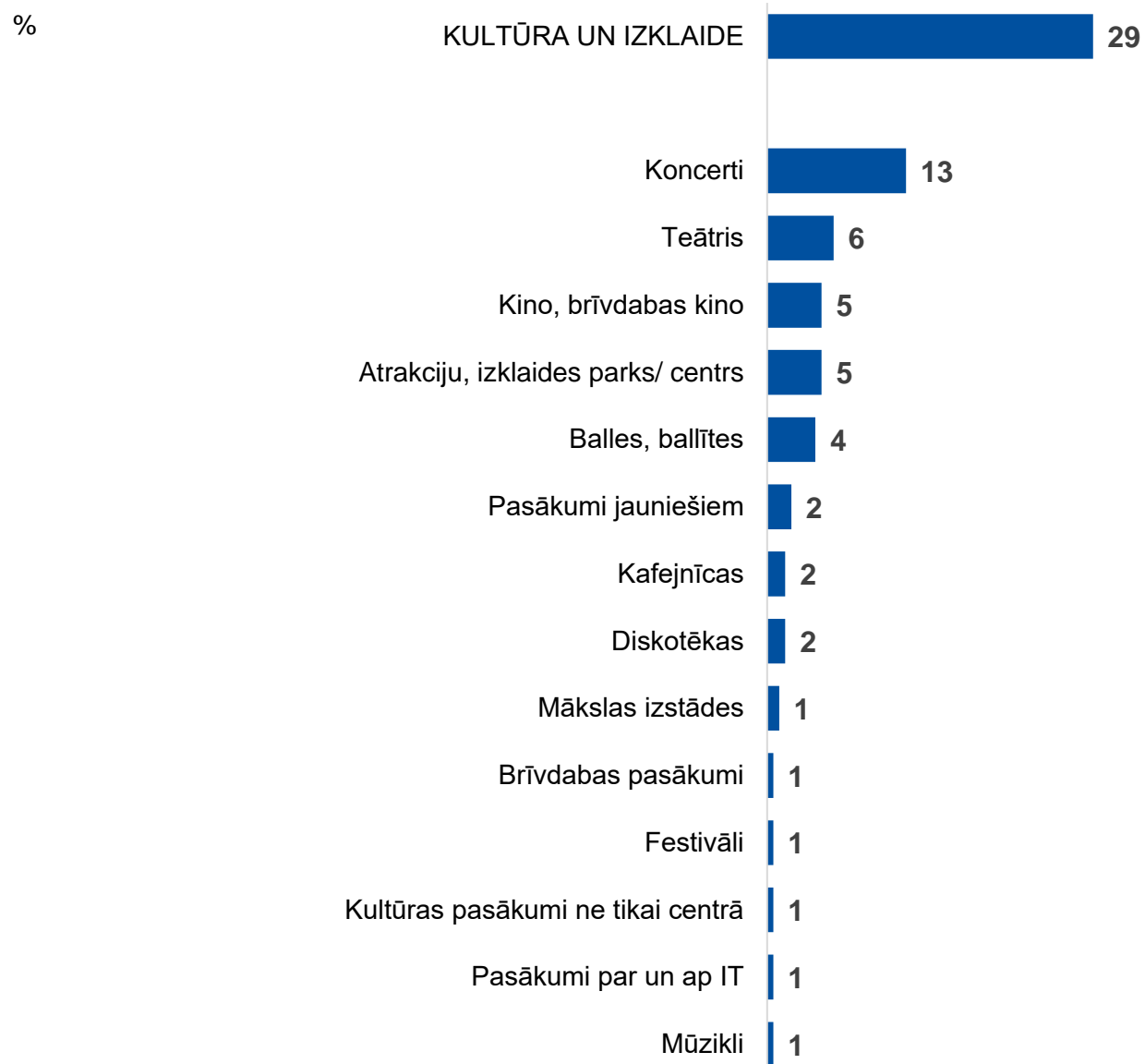
Interesešu izglītība

Iespēju un aktivitāšu vēlmes

Kultūra un izklaide

Q5. Lūdzu, ieraksti ieteikumus, kādas aktivitātes Dobeles novadā minētajās jomās Tu vēlētos. Ieraksti to, kas būtu nepieciešams un interesants tieši Tev!

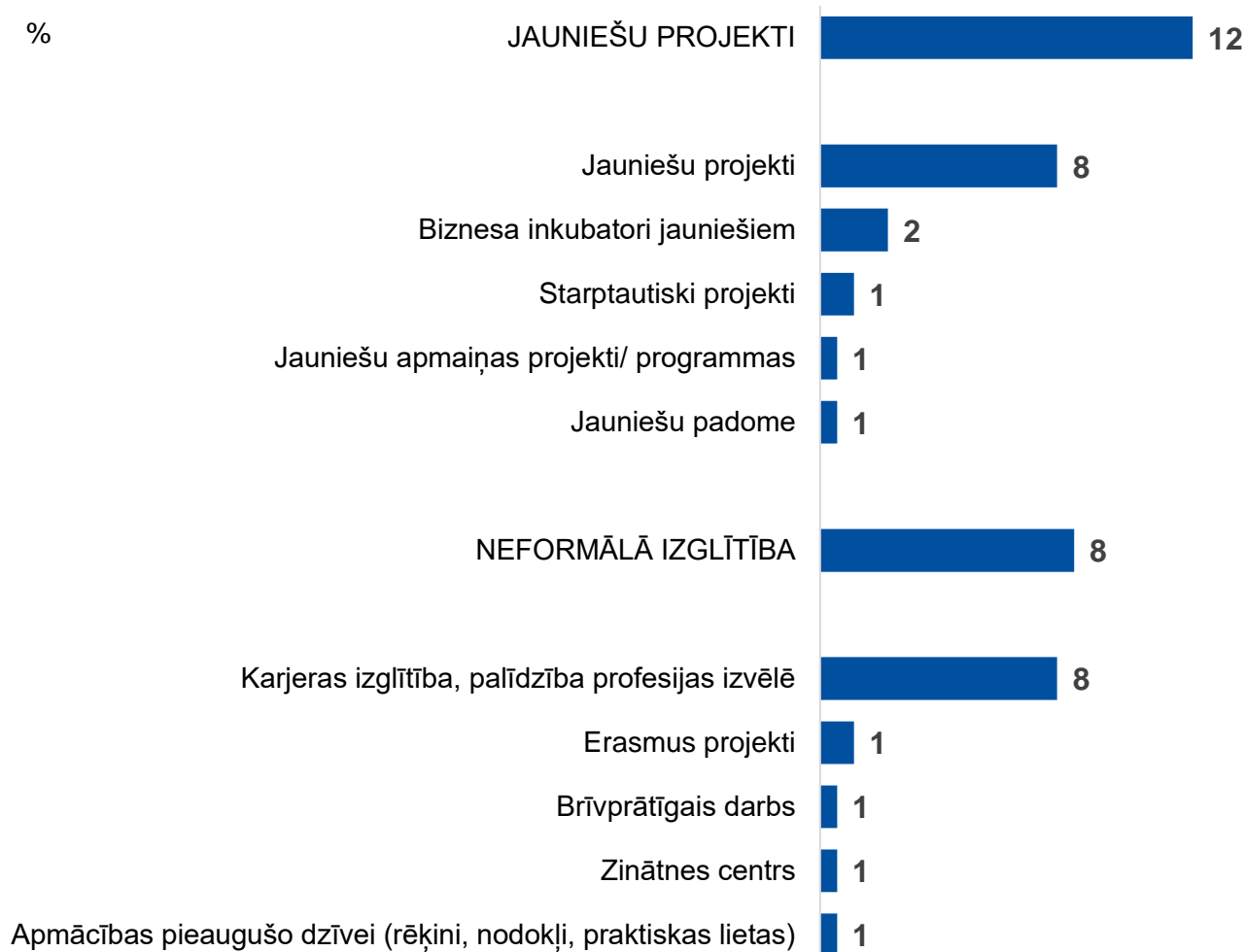

Iespēju un aktivitāšu vēlmes

Jauniešu projekti

Neformālā izglītība

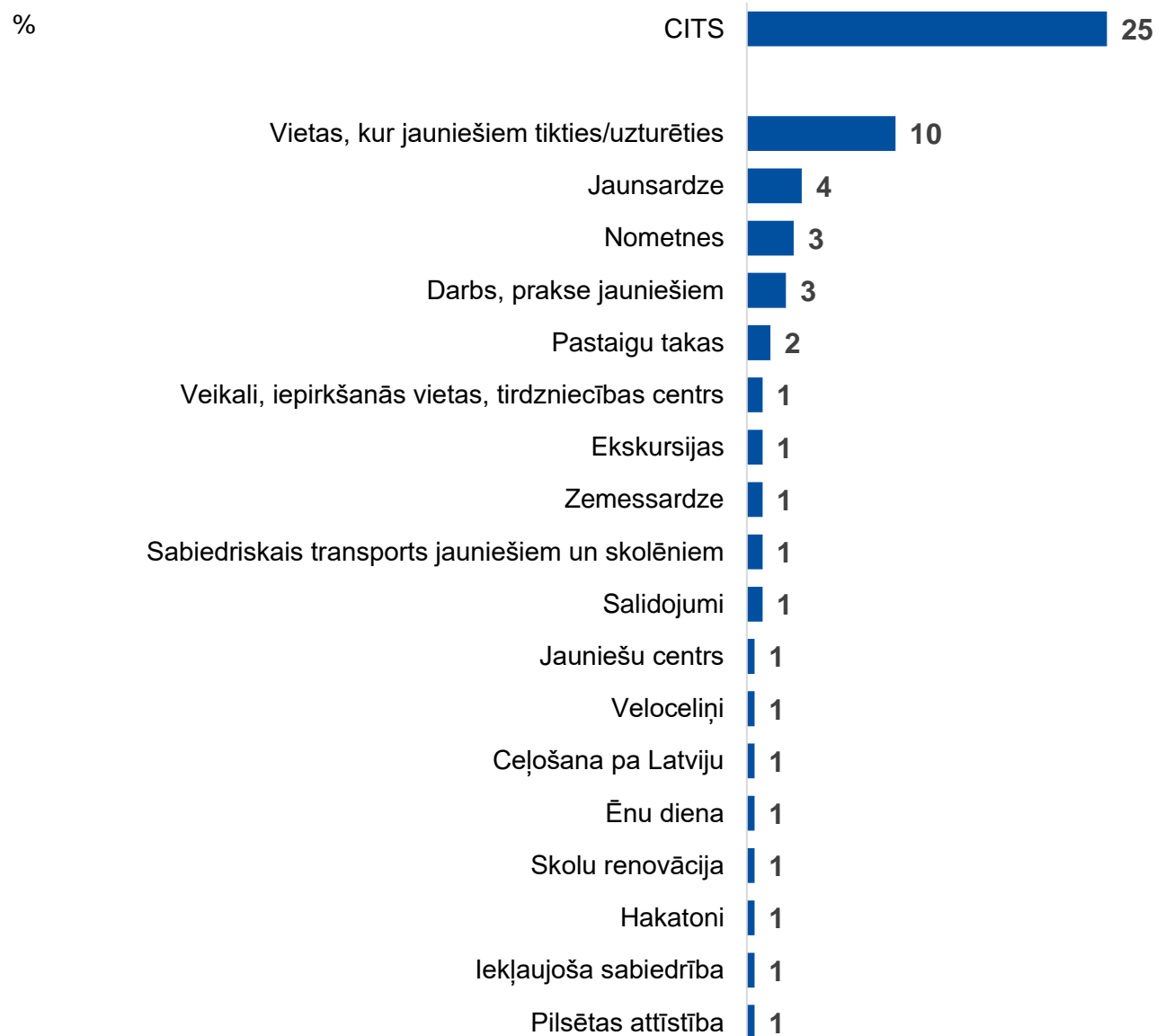
Q5. Lūdzu, ieraksti ieteikumus, kādas aktivitātes Dobeles novadā minētajās jomās Tu vēlētos. Ieraksti to, kas būtu nepieciešams un interesants tieši Tev!

Iespēju un aktivitāšu vēlmes

Citas iespējas

Q5. Lūdzu, ieraksti ieteikumus, kādas aktivitātes Dobeles novadā minētajās jomās Tu vēlētos. Ieraksti to, kas būtu nepieciešams un interesants tieši Tev!

Iespēju un aktivitāšu vēlmes

Salīdzinot šī gada aptaujas datus ar 2021.gada aptaujas datiem, novērojams, ka šogad jaunieši biežāk nekā iepriekš izteikuši vēlmi pēc sporta laukumiem, svešvalodu kursiem, vietām, kur jauniešiem tikties un uzturēties, kā arī karjeras izglītības.

Savukārt retāk, nekā iepriekš, tikušas minētas tādas vēlmes kā kino, pasākumi jauniešiem, sporta sacensības, skeitparks, balles.

Q5. Lūdzu, ieraksti ieteikumus, kādas aktivitātes Dobeles novadā minētajās jomās Tu vēlētos. Ieraksti to, kas būtu nepieciešams un interesants tieši Tev!

Izmaiņas: 2024 vs 2021.

	%	2024	2021
Basketbola laukumi		18	9
Volejbola laukums		14	7
Koncerti		13	12
Futbola laukums		11	6
Vietas, kur jauniešiem tikties/uzturēties		10	4
Svešvalodu kursi, pulciņi		8	1
Deju studija/ pulciņš		8	7
Jauniešu projekti		8	5
Karjeras izglītība, palīdzība profesijas izvēlē		8	3
Sporta spēles, sacensības		7	17
Teātris		6	10
Trenažieru zāle		6	7
Kino, brīvdabas kino		5	21
Atraktivitātes, izklaides parks/ centrs		5	4
Balles, ballītes		4	10
Velosports		4	5
Pārgājieni		4	3
Pasākumi jauniešiem		2	13
Pastaigu takas		2	6
Baseins, peldēšana		2	5
Skeitparks		1	8

Pieejamo iespēju vērtējums

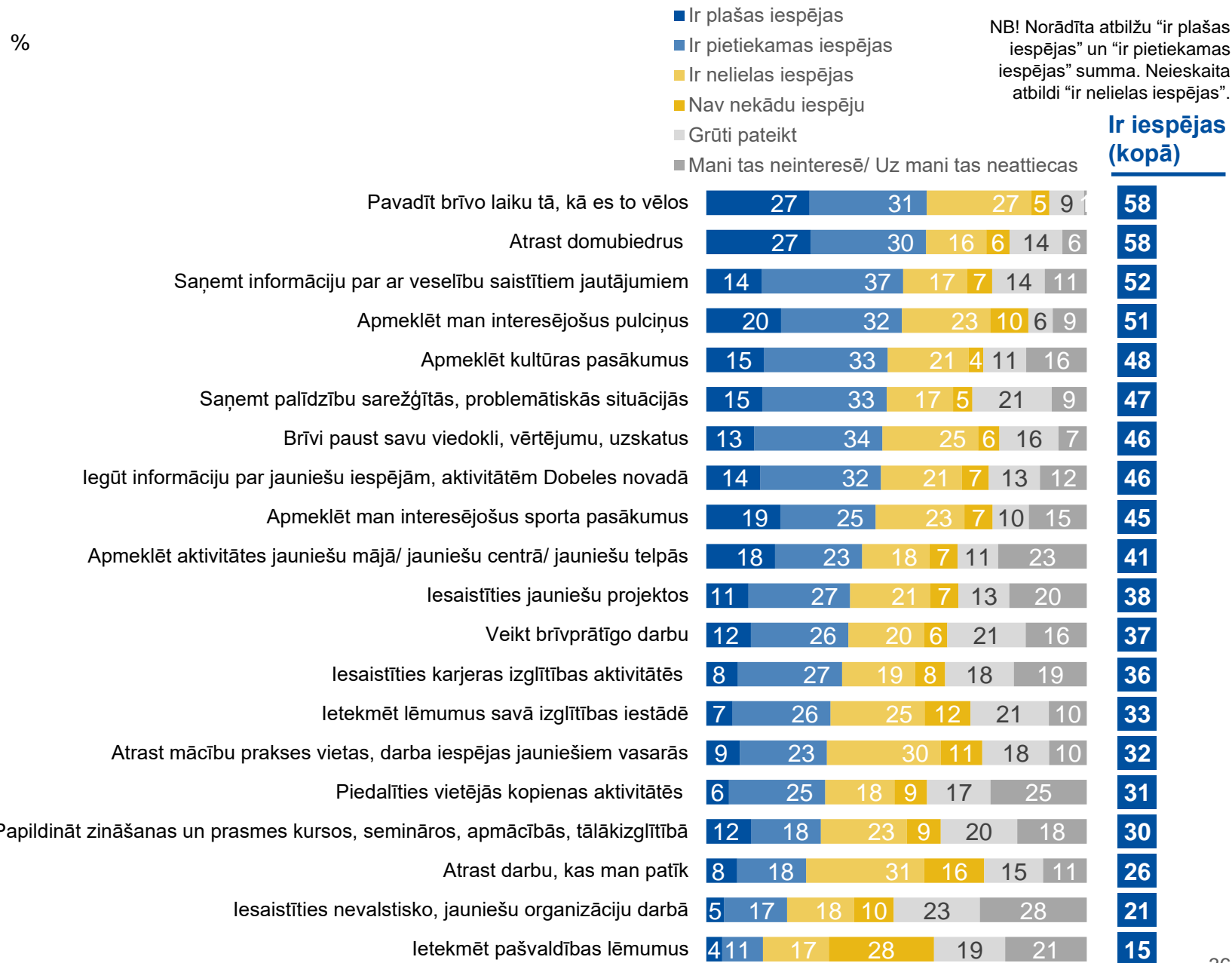
Iespēju vērtējums

Ir tikai dažas iespējas, kuras Dobeles novada jauniešu lielākā daļa vērtējuši kā plaši vai vismaz pietiekami pieejamas. Tās ir: iespējas pavadīt brīvo laiku atbilstoši savām vēlmēm (58% pozitīvo vērtējumu), atrast domubiedrus (58%), saņemt informāciju par ar veselību saistītiem jautājumiem (52%), apmeklēt sev interesējošos pulciņus (51%).

Kritiskākie vērtējumi sniegti par iespējām ietekmēt pašvaldības lēmumus (15% novērtē, ka ir iespējas, bet 28% vērtē, ka nav nekādu iespēju un 17%, ka ir nelielas iespējas), iesaistīties NVO darbā (21% pozitīvo, 28% kritisko vērtējumu), atrast sev tīkamu darbu (attiecīgi 26% un 47%), iesaistīties tālākizglītībā (30% un 32%).

Par daļu no iespējām salīdzinoši liels jauniešu īpatsvars novērtējis, ka tās viņus neinteresē. Piemēram, 28% norādījuši, ka neinteresē iesaistīties NVO darbā, 25%, ka neinteresē vietējās kopienas aktivitātes, 23%, ka neinteresē jauniešu māju aktivitātes.

Q6. Tālāk lūgšim novērtēt Tev pieejamās iespējas dažādos aspektos. Šeit lūdzam novērtēt tieši Dobeles novadā pieejamās iespējas!

Iespēju vērtējums

Novērojams, ka kritiskākus iespēju vērtējumus sniegušas sievietes un 17-18 gadīgie jaunieši. Piemēram, sievietes kritiskāk nekā vīrieši vērtē iespējas pavadīt brīvo laiku atbilstoši savām vēlmēm, iesaistīties tālākizglītībā, atrast sev tīkamu darbu, atrast mācību prakses vietas.

Q6. Tālāk lūgšim novērtēt Tev pieejamās iespējas dažādos aspektos. Šeit lūdzam novērtēt tieši Dobeles novadā pieejamās iespējas!

Dzimuma, vecuma un pastāvīgās dzīvesvietas dalījumā

Ir iespējas (kopā) %	Visi	Dzimums		Vecums				Pastāvīgā dzīvesvieta	
		Vīrietis	Sieviete	13-14	15-16	17-18	19-25*	Dobeles pilsētā	Citā Dobeles novadā
Pavadīt brīvo laiku tā, kā es to vēlos	58	62	54	65	62	41	56	56	59
Atrast domubiedrus	58	56	58	60	60	68	44	66	55
Saņemt informāciju par ar veselību saistītiem jautājumiem	52	51	52	49	63	50	67	55	51
Apmeklēt man interesējošus pulciņus	51	50	51	54	56	42	45	55	
Apmeklēt kultūras pasākumus	48	47	47	51	45	48	71	45	49
Saņemt palīdzību sarežģītās, problemātiskās situācijās	47	44	49	57	59	36	33	52	46
Brīvi paust savu viedokli, vērtējumu, uzskatus	46	49	44	50	50	52	43	48	48
Iegūt informāciju par jauniešu iespējām, aktivitātēm Dobeles novadā	46	44	47	47	44	42	57	54	45
Apmeklēt man interesējošus sporta pasākumus	45	50	40	57	36	39	29	40	48
Apmeklēt aktivitātes jauniešu mājā/ jauniešu centrā/ jauniešu telpās	41	36	44	51	33	39	14	44	41
Iesaistīties jauniešu projektos	38	35	39	47	35	26	43	38	39
Veikt brīvprātīgo darbu	37	39	35	42	42	18	43	29	40
Iesaistīties karjeras izglītības aktivitātēs	36	30	40	38	37	26	29	36	36
Ietekmēt lēmumus savā izglītības iestādē	33	34	31	35	43	30	26	36	
Atrast mācību prakses vietas, darba iespējas jauniešiem vasarās	32	35	28	29	37	33	34	30	
Piedalīties vietējās kopienas aktivitātēs	31	30	31	38	31	16	14	26	32
Papildināt zināšanas un prasmes kursus, semināros, apmācībās, tālākizglītībā	30	39	23	32	38	24	29	22	32
Atrast darbu, kas man patīk	26	33	19	33	31	16	22	20	27
Iesaistīties nevalstisko, jauniešu organizāciju darbā	21	22	20	18	27	9	29	14	24
Ietekmēt pašvaldības lēmumus	15	15	13	12	23	5	11	11	16

* Mazs respondentu skaits grupā. Datiem ilustratīva nozīme.

Iespēju vērtējums

Salīdzinot jauniegūtos datus ar 2021. gada aptauju, novērojams, ka pozitīvo vērtējumu īpatsvars pieaudzis tādās iespējās kā kultūras pasākumu apmeklēšana, brīvā laika pavadīšana atbilstoši savām vēlmēm, lēmumu ietekmēšana savā izglītības iestādē.

Tai pat laikā iespēju vērtējumi kļuvuši izteikti kritiskāki attiecībā uz iespējām veikt brīvprātīgo darbu, saņemt palīdzību problemātiskās situācijās, brīvi paust savu viedokli, atrast sev tīkamu darbu, iesaistīties NVO darbā.

Q6. Tālāk lūgšim novērtēt Tev pieejamās iespējas dažādos aspektos. Šeit lūdzam novērtēt tieši Dobeles novadā pieejamās iespējas!

Izmaiņas: 2024 vs 2021.

Piezīme: salīdzinātas tikai tās kategorijas, kuras tikušas iekļautas abu gadu aptaujās.

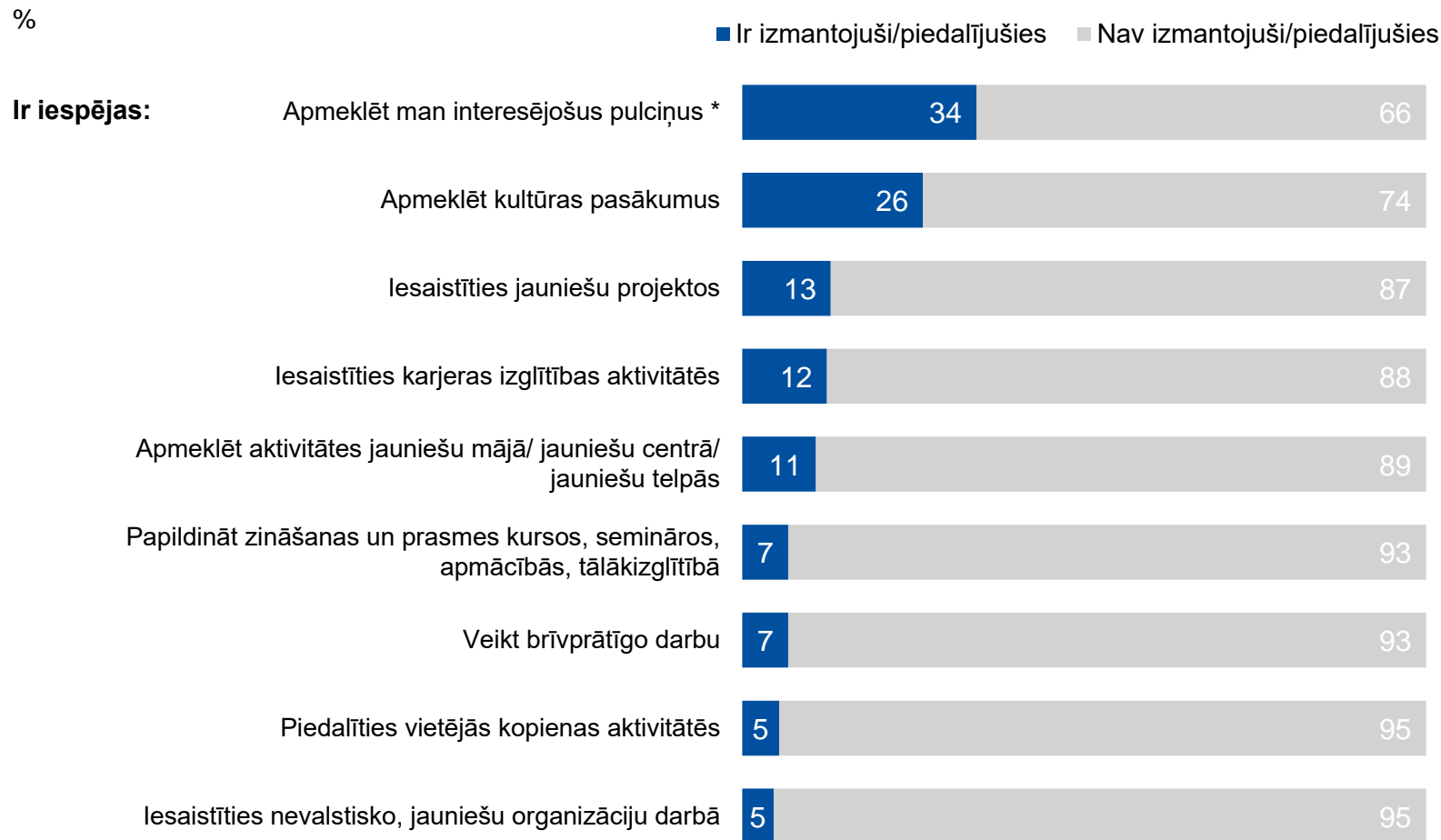
Iespēju vērtējums un iespēju izmantošana

Papildus tika veikts datu aprēķins par to, vai tie jaunieši, kas novērtē, ka iespējas viņiem ir pieejamas, ir tās arī izmantojuši. Un šāds aprēķins liecina, ka tikai neliela daļa jauniešu izmanto viņiem pieejamās iespējas.

Visos anketā iekļautajos aspektos iespēju izmantotāju īpatsvars ir mazāks nekā 35%. Piemēram, sev pieejamās iespējas apmeklēt pulciņus, izmantojuši tikai 34% jauniešu, iespējas apmeklēt kultūras pasākumus izmantojuši 26%, iesaistīties jauniešu projektos – 13%, karjeras izglītības aktivitātēs – 11%.

Tomēr jāuzsver, ka neiesaistīšanās var tikt saistīta arī ar jauniešu aptaujā citos jautājumos norādīto, ka pieejamās iespējas nav atbilstošas vēlmēm un interesēm.

Q6. Tālāk lūgšim novērtēt Tev pieejamās iespējas dažādos aspektos. Šeit lūdzam novērtēt tieši Dobeles novadā pieejamās iespējas! VS Q3. Atzīmē, lūdzu, kurās no šīm aktivitātēm Tu personīgi esi iesaistījies/-usies pēdējo 12 mēnešu laikā Dobeles novadā?

* Iesaistos kultūras un mākslas aktivitātēs pulciņos/ Iesaistos sporta, aktīvās atpūtas aktivitātēs sporta biedrībās, sporta/ Iesaistos tehniskās jaunrades pulciņos

Iespēju vērtējums

Salīdzinot ar Latvijas jauniešiem kopumā, Dobeles novadā jaunieši biežāk novērtējuši, ka viņiem ir iespējas saņemt palīdzību sarežģītās situācijās, ietekmēt lēmumus savā izglītības iestādē un pašvaldībā, piedalīties vietējās kopienas aktivitātēs, iesaistīties karjeras izglītībā.

Savukārt kritiskāk, nekā Latvijā kopumā, Dobeles novada jaunieši vērtē savas iespējas veikt brīvprātīgo darbu, iesaistīties sporta aktivitātēs ārpus skolas, piedalīties tālākizglītībā, iesaistīties NVO, apmeklēt kultūras pasākumus.

Kopumā šie vērtējumi korelē ar iesaisti aktivitātēs – kur zemāki iespēju vērtējumi, tur arī ir zemāki iesaistes rādītāji.

Q6. Tālāk lūgsim novērtēt Tev pieejamās iespējas dažādos aspektos. Šeit lūdzam novērtēt tieši Dobeles novadā pieejamās iespējas!

Salīdzinājums: Dobeles novads vs Latvija.

%

Ērtākie informācijas avoti

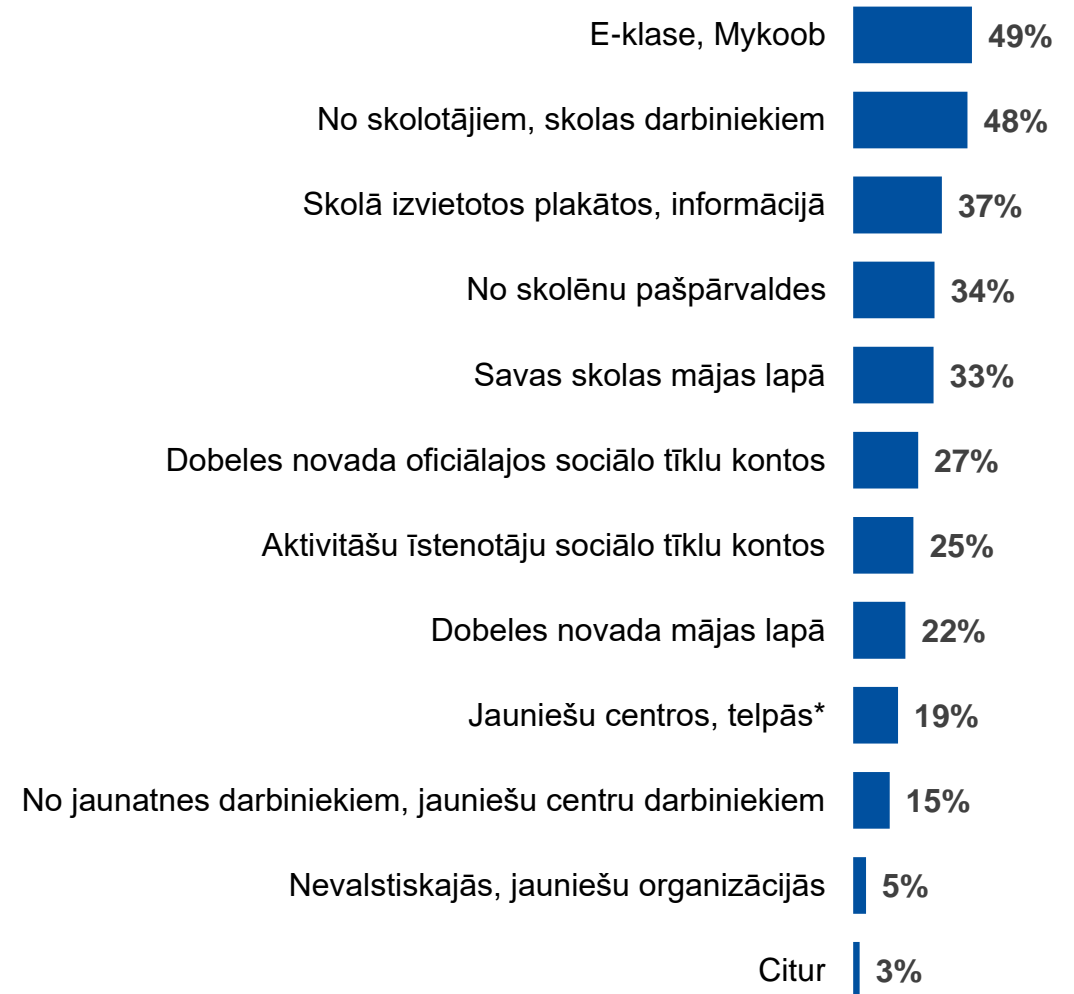
Ērtākie informācijas avoti

Kā ērtākos informācijas avotus par dažādām iespējām jaunieši visbiežāk nosaukuši e-klasi/mykoob (49%), skolotājus un skolas darbiniekus (48%), skolā izvietotus plakātus un informāciju (37%).

Kā ērtu informācijas ieguves veidu jaunieši norādījuši arī skolēnu pašpārvaldi (34%), skolas mājas lapu (33%), Dobeles novada oficiālos sociālo tīklu kontus (27%).

Jāuzsver gan, ka vairākums jauniešu ir norādījuši vairākus sev ērtus informācijas avotus, tādēļ neviens no anketā iekļautajiem nav identificējams kā visiem jauniešiem vienlīdz ērts.

Q7. Kur Tev būtu visērtāk iegūt informāciju par dažādām Tev pieejamām iespējām Dobeles novadā brīvajā laikā, izglītībā, nodarbinātībā u.c. ar jauniešiem saistītos jautājumos?

* Jauniešu centros, telpās (Dobeles Jaunatnes iniciatīvu un veselības centrs, Dobeles Jauniešu māja, Auces Jauniešu māja "Pilnīgs kosmos", Augstkalnes Jauniešu māja Multifunkcionālais dienas centrs "Baltā māja" Aucē u.c.)

Ērtākie informācijas avoti

To, ka jauniešiem ērtākie informācijas avoti būtiski atšķiras dažādās mērķgrupās, liecina arī sociāli demogrāfisko grupu dati. Piemēram, zēni biežāk nekā meitenes norādījušas uz e-klasi, savukārt meitenes biežāk kā sev ērtu informācijas avotu norāda skolotājus, plakātus skolā, skolēnu pašpārvaldi, aktivitāšu īstenotāju sociālo tīklu kontus.

Q7. Kur Tev būtu visērtāk iegūt informāciju par dažādām Tev pieejamām iespējām Dobeles novadā brīvajā laikā, izglītībā, nodarbinātībā u.c. ar jauniešiem saistītos jautājumos?

Dzimuma, vecuma un pastāvīgās dzīvesvietas dalījumā

	%	Visi	Dzimums		Vecums				Pastāvīgā dzīvesvieta	
			Vīrietis	Sieviete	13-14	15-16	17-18	19-25*	Dobeles pilsētā	Citur Dobeles novadā
E-klase, Mykoob	49	53	46	44	51	48	29	50	49	
No skolotājiem, skolas darbiniekiem	48	40	53	54	43	45	29	50	46	
Skolā izvietotos plakātos, informācijā	37	29	43	33	31	45	57	37	38	
No skolēnu pašpārvaldes	34	26	41	32	40	29	14	32	34	
Savas skolas mājas lapā	33	32	34	34	36	26	57	27	36	
Dobeles novada oficiālajos sociālo tīklu kontos	27	25	30	32	21	19	43	34	26	
Aktivitāšu īstenotāju sociālo tīklu kontos	25	20	31	20	22	35	86	31	25	
Dobeles novada mājas lapā	22	21	22	25	22	10	43	19	24	
Jauniešu centros, telpās	19	14	22	21	21	10	29	21	19	
No jaunatnes darbiniekiem, jauniešu centru darbiniekiem	15	10	21	18	7	16	29	16	15	
Nevalstiskajās, jauniešu organizācijās	5	4	7	6	4	10		5	6	
Citur	3	4	1	1	1	6		2	3	

* Mazs respondentu skaits grupā. Datiem ilustratīva nozīme.

Mentālā veselība

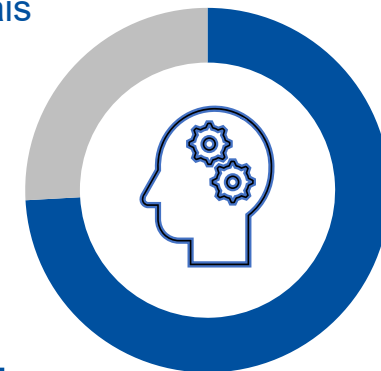
Mentālā veselība

Lielākā daļa (74%) jauniešu norāda, ka ir saskārušies ar kādiem mentālās veselības izaicinājumiem. Visbiežāk – bezmiegs (33%), aizkaitināmība, dusmas (31%), pārāk liela slodze (28%), pamestības sajūta (26%).

Kopumā – aptuveni katrs trešais jaunietis ir norādījis uz kādām izteiktām mentālās veselības problēmām kā trauksme (21%), nomāktība (16%), pamestības sajūta (26%). Tai skaitā 14% minējuši, ka ir bijušas pašnāvības domas.

Q8. Ja Tu domā par to, kā jūties, kāda ir Tava veselība un emocionālais stāvoklis, atzīmē, lūdzu, ar ko no minētā esi saskāries/-usies pēdējā mēneša laikā.

74% ir saskārušies ar problēmām pēdējā mēneša laikā

Ar kādām?

Mentālā veselība

2021.gada aptaujā jaunieši tika lūgti norādīt, ar kādām mentālās veselības situācijām saskārušies pēdējo 2 nedēļu laikā (nevis mēneša laikā kā 2024.gada aptaujā), tādēļ tiešs statistisks salīdzinājums nav iespējams. Tomēr ilustratīvi datus iespējams aplūkot.

Kopumā novērojams, ka jaunieši 2024.gadā retāk minējuši dažādas mentālās veselības situācijas. Īpaši krities tādu situāciju kā aizkaitināmība, dusmas, ilgs sociālo tīklu patēriņa laiks, nomāktība, depresija minēšanas biežums. Iespējams, to var saistīt ar pandēmijas tiešajām sekām iepriekšējos gados.

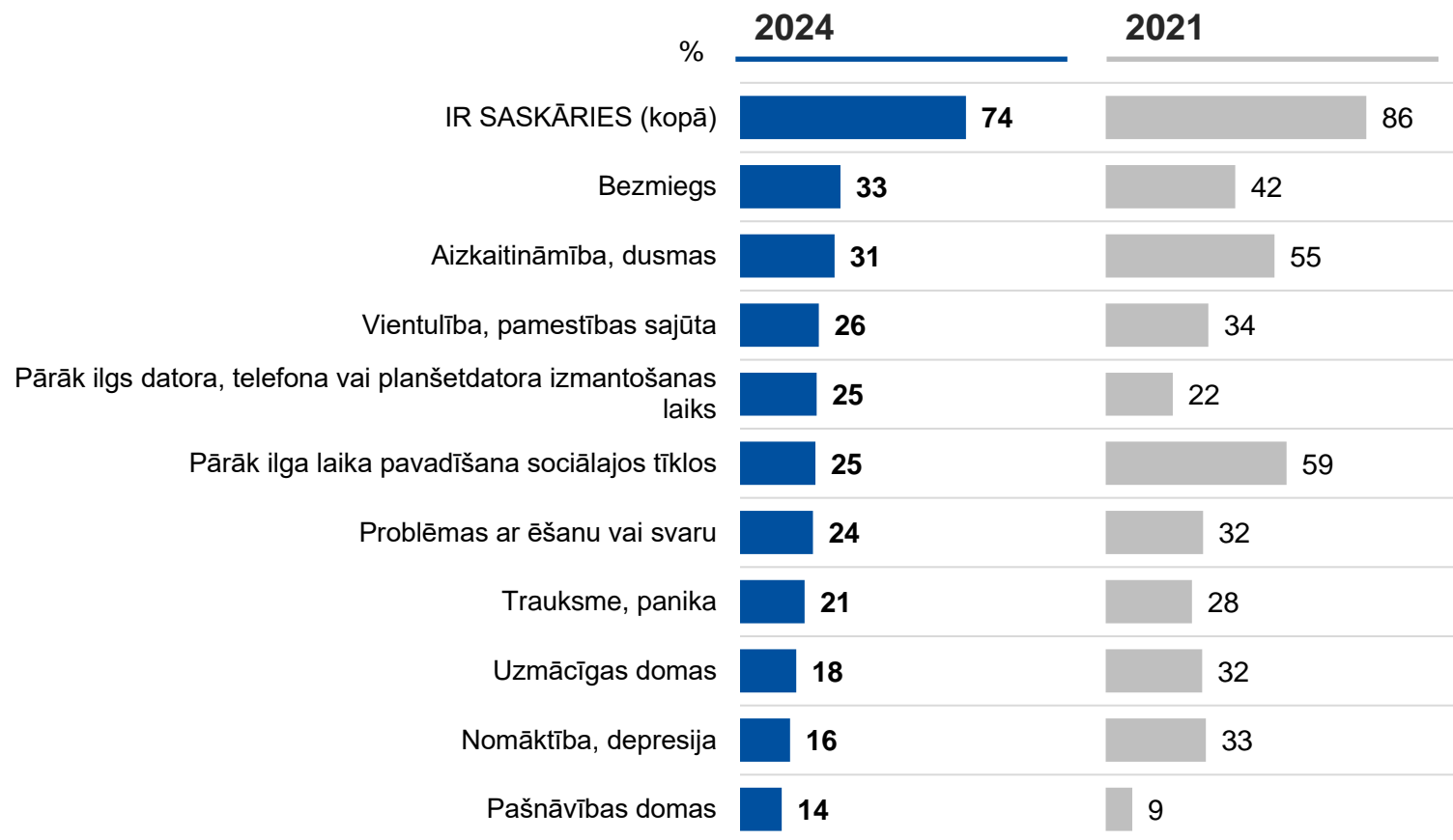
Q8. Ja Tu domā par to, kā jūties, kāda ir Tava veselība un emocionālais stāvoklis, atzīmē, lūdzu, ar ko no minētā esi saskāries/-usies pēdējā mēneša laikā.

Izmaiņas: 2024 vs 2021.

Piezīme: salīdzinātas tikai tās kategorijas, kuras tikušas iekļautas abu gadu aptaujās.

NB! Ņemt vērā, ka 2021. gadā tika jautāts par pēdējo divu nedēļu periodu.

Jautājuma formulējums 2021: *Ja Tu domā par to, kā jūties, kāda ir Tava veselība un emocionālais stāvoklis, atzīmē, lūdzu, ar ko no minētā esi saskāries pēdējo 2 nedēļu laikā.*

Mentālā veselība

Saskaršanos ar dažādām mentālās veselības situācijām biežāk atzinušas sievietes. Tāpat novērojams, ka ar mentālās veselības problēmsituācijām biežāk saskaras 17-18 gadīgie.

Dzīvesvietas aspektā novērojams, ka ārpus Dobeles pilsētas dzīvojošie jaunieši biežāk norādījuši, ka saskārušies ar pārāk ilgu sociālo tīklu izmantošanu, kā arī problēmām ar ēšanu vai svaru. Visos pārējos aspektos Dobelē dzīvojošie jaunieši biežāk norādījuši, ka ir ar tiem saskārušies.

Q8. Ja Tu domā par to, kā jūties, kāda ir Tava veselība un emocionālais stāvoklis, atzīmē, lūdzu, ar ko no minētā esi saskāries/-usies pēdējā mēneša laikā.

Dzimuma, vecuma un pastāvīgās dzīvesvietas dalījumā

	%	Dzimums		Vecums				Pastāvīgā dzīvesvieta	
		Vīrietis	Sieviete	13-14	15-16	17-18	19-25*	Dobeles pilsēta	Citā Dobeles novadā
IR SASKĀRIES/-USIES PĒDĒJĀ MĒNEŠA LAIKĀ	74	68	79	66	68	83	83	83	72
Bezmiegs	33	20	43	24	27	47	33	41	32
Aizkaitināmība, dusmas	31	21	38	28	35	33	33	46	26
Pārāk liela slodze mācībās (ja mācies)	28	23	33	22	26	43		29	27
Vientulība, pamestības sajūta	26	19	30	22	21	33	33	27	24
Pārāk ilgs datora, telefona vai planšetdatora izmantošanas laiks	25	21	29	22	23	23	50	29	24
Pārāk ilga laika pavadīšana sociālajos tīklos	25	15	32	21	24	20	17	22	26
Problēmas ar ēšanu vai svaru	24	16	30	17	23	23		20	24
Trauksme, panika	21	17	23	14	23	30	17	29	20
Uzmācīgas domas	18	14	21	12	17	23		24	16
Nomāktība, depresija	16	13	18	7	18	23	33	24	13
Pašnāvības domas	14	13	14	9	20	13		14	13
Apcelšana, izsmiešana, pazemošana skolā	9	5	10	7	5	10	17	14	7
Apcelšana, izsmiešana, pazemošana mājās	4	3	6	3	2	7		5	4
Pārāk liela slodze darbā (ja strādā)	2	1	3	2	2	3			2
Nekas no minētā	26	32	21	34	32	17	17	17	28

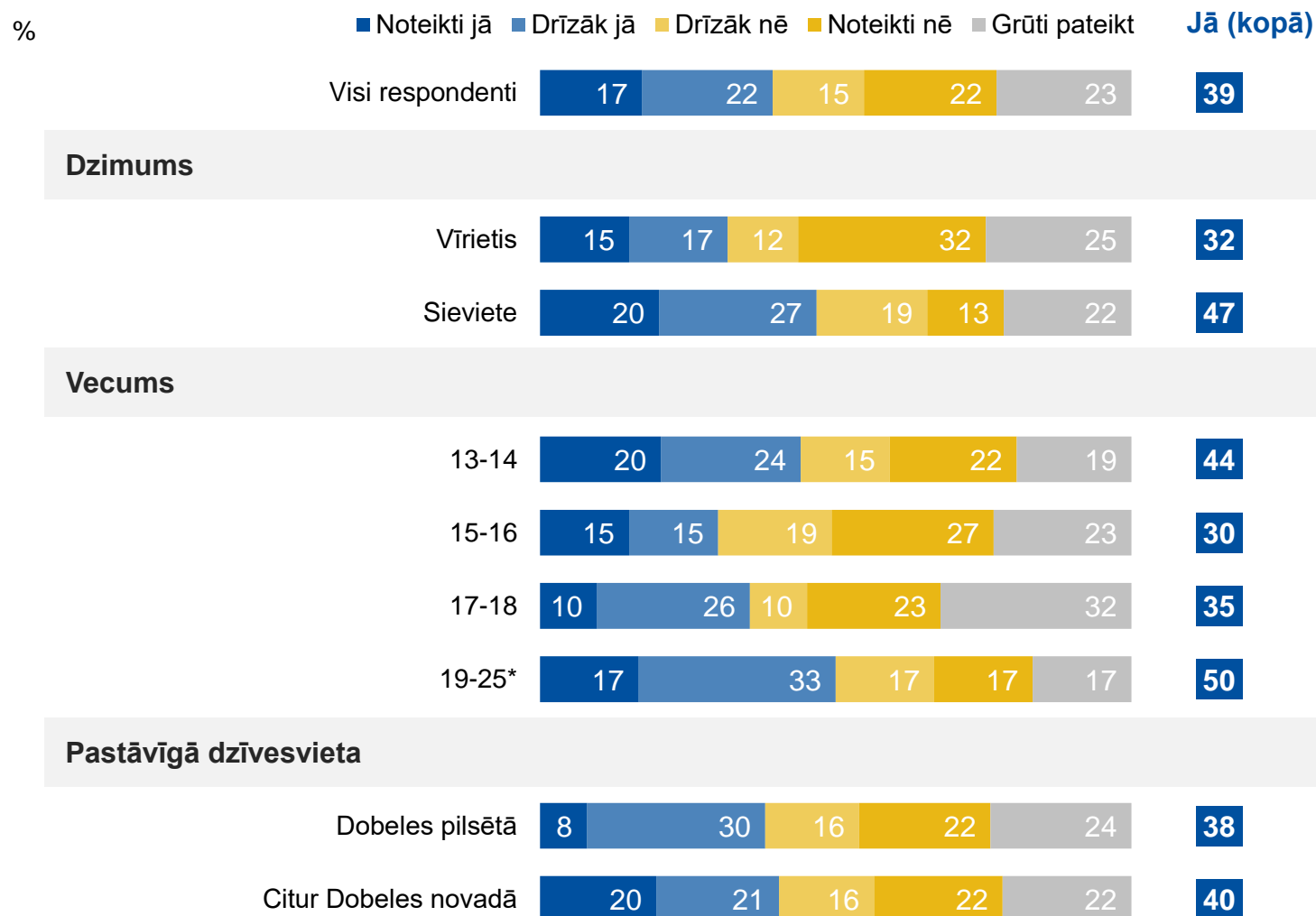
* Mazs respondentu skaits grupā. Datiem ilustratīva nozīme.

Atbalsts mentālās veselības situācijās

Tikai 39% novērtē, ka viņiem ir pieejams nepieciešamais atbalsts. Tātad vairāk nekā puse apgalvo, ka nav pieejams nepieciešamais atbalsts.

To, ka nepieciešamais atbalsts nav pieejams, biežāk norādījuši zēni, 15-16 gadīgie jaunieši.

Q9. Vai Tev ir pieejams nepieciešamais atbalsts emocionāli sarežģītās situācijās?

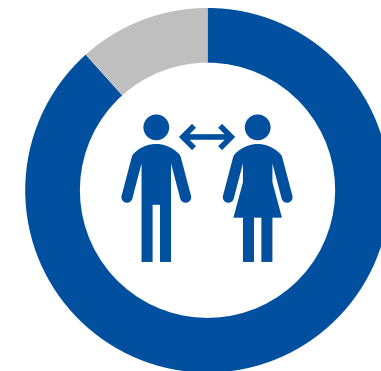
* Mazs respondentu skaits grupā. Datiem ilustratīva nozīme.

Atbalsts mentālās veselības situācijās

Visbiežāk palīdzību jaunieši meklē tuvāko lokā (ģimene, draugi, radnieki, arī skolotāji), izteikti reti – pie speciālistiem. Aptaujas dati neļauj spriest, vai speciālistu palīdzība būtu nepieciešama biežāk, vai arī tie ir informētības, speciālistu pieejamības vai citi iemesli.

Q10. Pie kā esi vērsies/-usies pēc palīdzības un atbalsta?

88% ir vērsušies pēc palīdzības un atbalsta

Nākotnes plāni

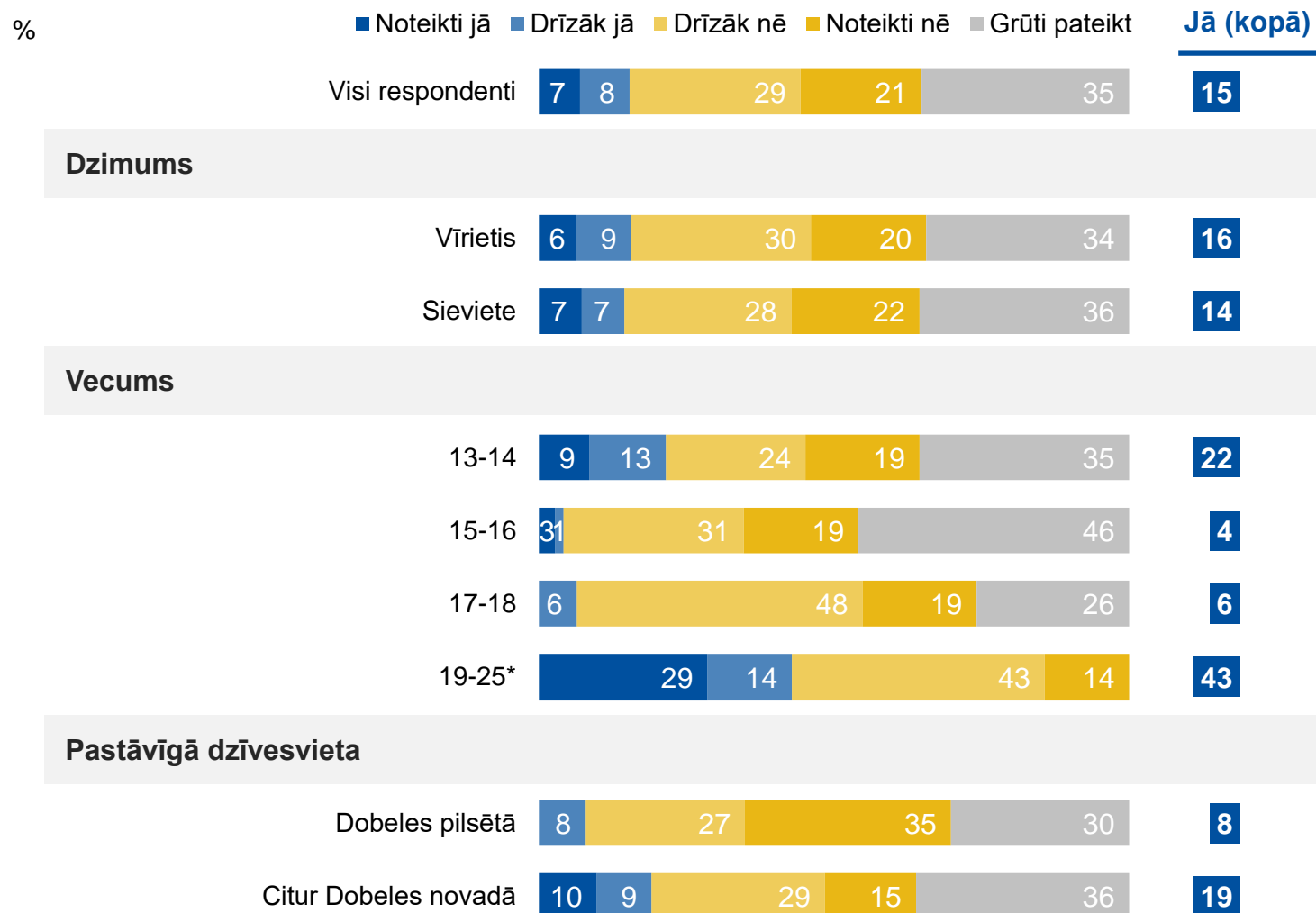
Nākotnes plāni

Vaicāti, vai savu nākotni saista ar Dobeles novadu, tikai 15% jauniešu sniedz apstiprinošu atbildi, bet 50% noliedzošu. Savukārt 35% nav varējuši sniegt konkrētu atbildi.

To, ka nākotni saista ar Dobeles novadu, biežāk apgalvojuši jaunieši 13-14 gadu vecumā, kā arī tie, kas dzīvo ārpus Dobeles pilsētas.

Par to, ka savu nākotni nesaista ar Dobeles novadu, izteikti pārliecinātāki bijuši 17-18 gadīgie – 48% apgalvojuši, ka drīzāk nē, un 19%, ka noteikti nē.

Q12. Vai savu nākotni saisti ar Dobeles novadu?

* Mazs respondentu skaits grupā. Datiem ilustratīva nozīme.

Iemesli nesaistīt nākotni ar Dobeles novadu

Tie 50% jauniešu, kuri savu nākotni nesaista ar Dobeles novadu, tika lūgti norādīt iemeslus. 25% norādījuši, ka novadā nav pietiekami lielu iespēju. Tāpat salīdzinoši biežāk norādīts uz tādiem iemesliem kā darba atrašanas problēmas (15%), izglītības pieejamība (14%), personīgi iemesli (13%), vēlme studēt vai dzīvot ārvalstīs (13%).

Q13. Lūdzu, ieraksti, kādēļ savu nākotni nesaisti ar Dobeles novadu?

